

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

MICHAŁ JĘDRZEJCZYK

KGP.410.1.2.2025

Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 47 - Energia

zmienione zgodnie z treścią uchwały Nr 37/2025
Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z dnia 21 maja 2025 r.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Klimatu i Środowiska ¹ , ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paulina Hennig-Kloska, Minister Klimatu i Środowiska ² , od 27 listopada 2023 r. – obecnie.
Okres objęty kontrolą	Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem <i>ustawy budżetowej na rok 2024</i> . W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmuje również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. <i>o Najwyższej Izbie Kontroli</i> ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.
Kontrolerzy	Edyta Kosiarz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KGP/11/2025 z 10 stycznia 2025 r., Joanna Zuba, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/12/2025 z 10 stycznia 2025 r., Piotr Nagraba, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/13/2025 z 10 stycznia 2025 r., Bartłomiej Piasecki, specjalista kp., upoważnienie do kontroli, nr KGP/14/2025 z 10 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2024 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 47 - Energia⁴ oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności: – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 47 - Energia, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
--------------	---

¹ Dalej: MKiŚ lub Ministerstwo.

² Dalej także: Minister lub Minister KiŚ.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dalej: część 47 – Energia lub część 47.

- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁵, w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 47 – Energia.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zakres kontroli

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza porównawcza zrealizowanych dochodów budżetowych z planem i wykonaniem roku ubiegłego,
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości przeniesień planowanych wydatków dokonywanych w części 47 - Energia w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości wprowadzonych zmian w planie finansowym dysponenta w wyniku zwiększeń dokonanych środkami z rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 47 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków bieżących i inwestycyjnych dysponenta III stopnia,
- szczegółowa analiza wydatków ponoszonych na działania promocyjne i reklamowe oraz usługi doradcze i eksperckie,
- kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych/analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 47.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej kontrolowanej działalności.*

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm. Dalej: *ufp*.

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 47 – Energia.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Wydatki z budżetu państwa i z budżetu środków europejskich zostały dokonane w sposób legalny i celowy. Zrealizowane w 2024 r. wydatki zapewniły funkcjonowanie Ministerstwa na poziomie operacyjnym. Analiza porównawcza danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego nie wykazała nieprawidłowości. W toku działań kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości, które nie wpłynęły na ocenę ogólną całości działań Ministra. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: – nierzetelnego prowadzenia rozliczeń z wykonawcą prac remontowych łazienek w budynku Ministerstwa, – zatwierdzenia protokołów rozliczeniowych i przekazanie ich do Biura Finansowego do płatności, mimo że zawierały błędy w ilościach wykonanych prac, względem stanu faktycznego, – nieumieszczenie w systemie <i>EZD Obmiarów powykonawczych</i> w terminie rozliczania faktur wbrew zapisom instrukcji kancelaryjnej, – nierzetelnego sporządzenia protokołów z dwóch przeprowadzonych postępowań na udzielenie zamówienia publicznego na zakup usług⁷, – publikacji informacji o realizacji zamówienia publicznego w Biuletynie Zamówień Publicznych z przekroczeniem terminu ustawowego o 103 dni, – przyporządkowanie wydatków na badania lekarskie do części budżetowych według klucza procentowego a nie według faktycznie poniesionych wydatków na pracowników przyporządkowanych do danej części budżetowej. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość rocznych sprawozdań budżetowych za 2024 r. Dysponent części prawidłowo wywiązywał się z obowiązku sprawowania nadzoru, o którym mowa w art. 175 <i>ufp</i>.

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁷ Postępowanie nr BDG-wzp-260/38/2024/KD na przygotowanie wybranych analiz na potrzeby aktualizacji dokumentu pn. *Kompleksowa ocena krajowego potencjału w zakresie ogrzewania i chłodzenia, o której mowa w art. 25 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającej rozporządzenie (UE) 2023/955 (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE.L Nr 231, str. 1) orz postępowanie nr BDG-wzp/260/32/2024/AM Analiza perspektywy transformacji sektora drogowego transportu towarowego w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej wraz z rekomendacjami w zakresie niezbędnych działań mających na celu transformację tego sektora w Polsce.*

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Z zaplanowanych w *ustawie budżetowej na rok 2024*⁹ dochodów budżetowych w wysokości 625,0 tys. zł, zmniejszonych decyzją Prezesa Rady Ministrów z 16 lipca 2024 r.¹⁰, o kwotę 600,0 tys. zł, tj. do kwoty 25,0 tys. zł, uzyskano dochody w kwocie 2863,7 tys. zł, co stanowiło 11 455,0% kwoty planowanej i 59,6% dochodów zrealizowanych w 2023 r. (4806,8 tys. zł).

Dochody osiągnięto głównie w dziale 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* w łącznej wysokości 2232,2 tys. zł¹¹, tj. 59,7% dochodów osiągniętych w 2023 r. (3736,8 tys. zł) oraz dziale 150 – *Przetwórstwo przemysłowe* w wysokości 598,2 tys. zł¹², tj. 77,3% dochodów osiągniętych w 2023 r. (774,2 tys. zł). Dochody osiągnięte w tych działach stanowiły odpowiednio 77,9% i 20,9% dochodów w części 47. W obu tych działach nie planowano dochodów.

Ponadto w dziale 750 – *Administracja publiczna* osiągnięto dochody w wysokości 33,4 tys. zł¹³, tj. 133,7% dochodów planowanych (25,0 tys. zł). Ujemne dochody wykazane w §0950 – *Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów*, w kwocie (-)9,5 tys. zł wynikały ze zwrotów środków z tytułu nadpłaconych dochodów kwocie 94,5 tys. zł (w wyniku zawarcia ugody z Esperis sp. z o.o. – kwota środków zwróconych przekroczyła wielkość dochodów uzyskanych z tego tytułu przez dysponenta III stopnia w okresie od stycznia do grudnia 2024 r.).

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2024 r. wykazane w sprawozdaniu Rb- 27 wynosiły ogółem 30 989,4 tys. zł, co stanowiło 109,1% należności na koniec 2023 r. (28 409,9 tys. zł). Natomiast zaległości netto na koniec 2024 r. wyniosły ogółem 17 813,1 tys. zł, tj. 107,9% zaległości netto na koniec 2023 r. (16 510,1 tys. zł). Należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto wykazane na koniec 2024 r., wystąpiły głównie w rozdziale 15095 – *Pozostała działalność* §0909 – *Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości* i wyniosły: należności w kwocie 30 938,4 tys. zł, tj. 99,8% należności ogółem, w tym

⁸ Oceny częstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ *Ustawa budżetowa na rok 2024* z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122).

¹⁰ Decyzja w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2024 (MF/BP6.4143.10.3.2024.PRM).

¹¹ Dochody w dziale 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* rozdział 90011 – *Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*, osiągnięto głównie w §0929 – *Wpływy z pozostałych odsetek*, w kwocie 2230,0 tys. zł, co stanowiło 59,4% dochodów uzyskanych w 2023 r. (3751,3 tys. zł).

¹² Dochody w dziale 150 – *Przetwórstwo przemysłowe* rozdział 15004 – *Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej* osiągnięto głównie w §6690 – *Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące dochodów majątkowych* w kwocie 430,5 tys. zł oraz w §0920 – *Wpływy z pozostałych odsetek* w kwocie 164,8 tys. zł.

¹³ Dochody w dziale 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75001 – *Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej* osiągnięto głównie w §0940 – *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych* w wysokości 34,3 tys. zł; w rozdziale 75001 – *Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej* w §0950 – *Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów*, osiągnięto dochody ujemne o wartości (-)9,5 tys. zł.

zaległości netto w kwocie 17 780,9 tys. zł, tj. 99,8% zaległości netto ogółem. Dotyczyły one odsetek karnych od płatności z budżetu europejskiego, naliczonych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas realizacji projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014- 2020¹⁴ w sektorze Energetyka przez beneficjentów: 13 157,5 tys. zł – PPHU AS-GOLD sp. z o.o., 9039,2 tys. zł – Bioelektrownia Szarlej sp. z o.o., 6704,5 tys. zł – Widok Bio-Energia sp. z o.o., 1892,1 tys. zł – Ekspot sp. z o.o. i 145,2 tys. zł – PGE Dystrybucja SA. Natomiast zaległości netto dotyczyły beneficjentów: 9039,2 tys. zł – Bioelektrownia Szarlej sp. z o.o., 6704,5 tys. zł – Widok Bio-Energia sp. z o.o., 1892,1 tys. zł – Ekspot sp. z o.o., 145,2 tys. zł – PGE Dystrybucja SA.

(akta kontroli str. 894-919, 1303)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Minister Klimatu i Środowiska w 2024 r. była dysponentem trzech części budżetowych: 41 - Środowisko¹⁵, 47 - Energia oraz 51 – Klimat¹⁶. Ustalono sposób finansowania kosztów dotyczących utrzymania urzędu z budżetu wszystkich ww. części budżetowych przez dysponenta III stopnia. Dlatego przyjęto następujący klucz podziałowy jako wskaźnik do wyliczenia procentowego udziału poszczególnych części budżetowych w finansowaniu stałych kosztów utrzymania: część 41 - 30%, część 47 - 20%, część 51 - 50%¹⁷. Podział kosztów stałych na części budżetowe regulują również zapisy rozdziału 5 *Podział kosztów stałych na części budżetowe*, w dziale X *Zasady rachunkowości i prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej, Polityki rachunkowości oraz procedur kontroli finansowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska*¹⁸.

(akta kontroli str. 5 pliki 144-148)

Zagadnienia ogólne

Wydatki budżetu państwa w 2024 r. w części 47 – Energia zostały zrealizowane w kwocie 2 075 344,0 tys. zł, co stanowiło 99,1% planu po zmianach (2 094 149,5 tys. zł) i 132,3% wydatków w 2023 r. (1 569 114,0 tys. zł).

Najwyższe kwotowo wydatki budżetu państwa poniesiono w ramach następujących rozdziałów i paragrafów:

- rozdział 15095 – *Pozostała działalność* (1 990 576,7 tys. zł), §2970 – *Przelewy różne* – 1 985 207,4 tys. zł, tj. 95,6% wydatków w części 47, §4520 – *Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego* – 5250,0 tys. zł, tj. 0,25% wydatków w części 47;
- rozdział 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* (62 917,4 tys. zł), §4020 – *Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej* – 19 266,9 tys. zł, tj. 0,9% wydatków w części 47, §4540 – *Składki do organizacji międzynarodowych* – 20 617,5 tys. zł, tj. 1%

¹⁴ Dalej POiŚ.

¹⁵ Dalej: część 41.

¹⁶ Dalej: część 51.

¹⁷ Notatka do Pana Grzegorza Mrocza Dyrektora Generalnego MKiŚ z dnia 9 czerwca 2021 r.

¹⁸ Załącznik do zarządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 grudnia 2024 r. (Dz. Urz. Ministra KiŚ poz. 92). Dalej: Polityka rachunkowości MKiŚ.

wydatków w części 47, §4300 – *Zakup usług pozostałych* – 8283,0 tys. zł, tj. 0,4% wydatków w części 47;

- rozdział 15004 – *Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej* (19 357,6 tys. zł), §2580 – *Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych* – 9000,0 tys. zł, tj. 0,43% wydatków w części 47, §6230 – *Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych* – 8212,6 tys. zł, tj. 0,4% wydatków w części 47.

Wydatki według grup ekonomicznych

Struktura wydatków w 2024 r. według grup ekonomicznych przedstawiała się następująco: dotacje i subwencje – 1 996 352,4 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach oraz 141,2% wykonania w 2023 r. (1 414 229,2 tys. zł), świadczenia na rzecz osób fizycznych – 72,2 tys. zł, tj. 98,2% oraz 1504,2% wykonania w 2023 r. (4,8 tys. zł), wydatki bieżące jednostek budżetowych – 70 133,9 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach oraz 72,1% wykonania w 2023 r. (97 237,9 tys. zł), wydatki majątkowe 8323,3 tys. zł, tj. 82,2% planu po zmianach oraz 32,5% wykonania w 2023 r. (25 625,6 tys. zł), współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej 462,2 tys. zł, tj. 3% planu po zmianach i 1,4% wykonania z 2023 r. (32 016,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 5, 163 plik 019, 514 plik 989, 831, pliki 34-36)

Niepełna realizacja wydatków w porównaniu do planu spowodowana była między innymi zmianą montażu finansowego¹⁹ projektu POIiS.01.03.01-00-0004/23 w ramach działania 1.3 pn. *Poprawa efektywności energetycznej (w tym OZE) w budynkach oświatowych*²⁰ POiŚ. Zgodnie z aneksem nr 1 podpisanym w 2024 r. do umowy o dofinansowanie dla tego projektu, zakwalifikowano całość kosztów jego realizacji do dofinansowania ze środków UE, a nie jak dotychczas, tylko ich część²¹.

Niższe wykonanie wydatków wynikało także z przeniesienia części zadań zaplanowanych w ramach wydatków majątkowych przez Ministra Klimatu i Środowiska w części 47, do Ministerstwa Przemysłu do części 48 – Gospodarka złożami kopalin²².

(akta kontroli str. 514 plik 983-990)

W ustawie budżetowej na rok 2024 wydatki budżetu państwa w części 47 – Energia ustalono w kwocie 173 983,0 tys. zł. W trakcie roku limit wydatków został zwiększony (per saldo) na podstawie decyzji Ministra Finansów oraz Ministra Klimatu i Środowiska o 1 920 166,5 tys. zł (1104%), do kwoty 2 094 149,5 tys. zł.

W wyniku 36 decyzji Ministra Finansów limit wydatków części 47 – Energia został zwiększony per saldo o 1 922 862,8 tys. zł (tj. o 1105%), w tym 17 decyzji

¹⁹ Z budżetem projektów współfinansowanych ze środków pomocowych ściśle wiąże się pojęcie montażu finansowego. Polega on na określeniu źródeł finansowania projektu i ich procentowego udziału w całym przedsięwzięciu. Po rozpisaniu wydatków na poszczególne źródła finansowania związanych z zaplanowanym do realizacji projektem, uzyskiwana jest informacja obrazująca jaką część wydatków można sfinansować ze środków wspólnotowych, ile wynosi wkład krajowy, a ile należy zaangażować środków własnych.

²⁰ Zagadnienie opisane w obszarze: Blokady wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 47 – Energia.

²¹ Pismo Dyrektora Departamentu Budżetu nr DB-D.081.13.2025.MS z dnia 28 lutego 2025 r.

²² Przeniesienia dokonano na podstawie ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. 2024 poz. 834).

zwiększyło limit wydatków o łączną kwotę 1 993 158,4 tys. zł, a 19 decyzji zmniejszyło limit wydatków o łączną kwotę 70 298,6 tys. zł. W 2024 r. Minister Finansów nie wydawał decyzji przenoszących wydatki między częściami budżetowymi w ramach Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz nie dokonywał przeniesienia środków między paragrafami części 47 – Energia.

Minister Klimatu i Środowiska wydał dziewięć decyzji, z czego trzy decyzje dotyczyły przeniesienia środków w kwocie 838,3 tys. zł z części 47 do części 41. Trzy decyzje dotyczyły przeniesienia środków w kwocie 1858 tys. zł z części 47 do części 51. Pozostałe trzy decyzje dotyczyły przeniesienia środków między paragrafami, co nie zmieniło limitu wydatków w części 47.

(akta kontroli str. 5, 163 plik 019, 514 plik 151, 271-296, 989)

Rezerwy

W 2024 r., na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2024 r.²³, w związku z wnioskiem Minister KiŚ z dnia 22 kwietnia 2024 r., limit wydatków MKiŚ został zwiększony ze środków rezerwy ogólnej o kwotę 1047,2 tys. zł.

Decyzja została wydana na podstawie art. 155 ust. 2 *ufp*, w związku z § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie *dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa*²⁴ oraz w związku z zarządzeniem nr 46 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie *przyznania Ministrowi Klimatu i Środowiska, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem na obsługę postępowania arbitrażowego Mercuria Energy Group Limited przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej*. Limit wydatków zwiększono w budżecie na 2024 r. w rozdziale 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*, w §4610 - *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*. Środki te miały zostać przeznaczone na obsługę postępowania arbitrażowego Mercuria Energy Group Limited przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej²⁵ o naruszenie Traktatu Karty Energetycznej. Po wyroku Trybunału Arbitrażowego w Sztokholmie, który zasądził od Rzeczypospolitej Polskiej²⁶ na rzecz Mercuria Energy Group Limited kwotę odszkodowania ok. 225 mln zł, RP złożyła skargę o uchylenie wyroku Trybunału do Sądu Apelacyjnego w Sztokholmie, który zawiesił wykonanie wyroku do czasu rozpoznania skargi. Mercuria Energy Group Limited w celu przyspieszenia wykonania zawieszonego wyroku wystąpiła do The United States District Court District of Columbia w USA z wnioskiem o uznanie wyroku szwedzkiego Trybunału Arbitrażowego. Uruchomione środki miały pozwolić na opłacenie kancelarii reprezentującej RP przed sądem amerykańskim oraz pozostałe koszty postępowania. Wydatki te nie były możliwe do przewidzenia w planie wydatków Ministerstwa gdyż decyzja co do wystąpienia do The United States District Court District of Columbia przez Mercuria Energy Group Limited nie była znana na etapie planowania *ustawy budżetowej na rok 2024*.

Pismem z dnia 7 lipca 2024 r. Minister KiŚ wystąpiła o korektę decyzji Ministra Finansów z 22 kwietnia 2024 r. uruchamiającej środki z rezerwy ogólnej. W ślad za pismem Minister KiŚ złożyła wniosek o wydanie decyzji budżetowej

²³ Decyzja nr MF/FG4.4143.3.66.2024.MF.1092.

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 473.

²⁵ W dniu 29 grudnia 2022 r. zapadł wyrok Trybunału Arbitrażowego w Sztokholmie, o sygn. akt SCC Arbitration V 2019/126, w sprawie z powództwa Mercuria Energy Group Limited przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej.

²⁶ Dalej: RP.

zmniejszającej uruchomione środki do kwoty 387,8 tys. zł, tj. o niewydatkowaną kwotę 659,5 tys. zł, w związku z przeniesieniem zadania związanego z prowadzeniem przedmiotowego postępowania arbitrażowego do części 48 – Gospodarka złożami kopalin, której dysponentem był Minister Przemysłu. Minister Finansów uwzględnił wniosek Minister KiŚ wydając decyzję z dnia 21 sierpnia 2024 r. Poniesione wydatki ze środków rezerwy ogólnej wyniosły łącznie 387,8 tys. zł, tj. 100% środków przyznanych po korekcie i zostały przeznaczone na zadania wskazane we wniosku Minister KiŚ o uruchomienie środków z rezerwy ogólnej oraz w decyzji Ministra Finansów przyznającej te środki.

Prezes Rady Ministrów nie występował w 2024 r. do Ministra KiŚ z sugestią złożenia wniosku o przyznanie środków z rezerwy ogólnej.

Zwiększeń limitu wydatków z rezerw celowych dokonano na podstawie 18 decyzji Ministra Finansów na łączną kwotę 2 124 096,2 tys. zł, z czego dwie decyzje na kwotę 131 982,0 tys. zł zwiększyły budżet środków europejskich, a kwota 1 992 114,2 tys. zł zwiększyła limit wydatków budżetu państwa.

Rezerwy celowe uruchomiono z przeznaczeniem m.in. na:

- pokrycie kosztów wykonania zadań w związku ze zrealizowaniem polecenia Prezesa Rady Ministrów wydanego decyzją z dnia 13 lipca 2022 r., ze zmianami dotyczącego interwencyjnego zakupu i sprowadzenia do Polski węgla kamiennego (rezerwa w poz. 10, uruchomiona dwiema decyzjami w łącznej kwocie 1 985 207,4 tys. zł),
- przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w I połowie 2025 r., (rezerwa w poz. 62 uruchomiona siedmioma decyzjami w łącznej kwocie 728,4 tys. zł)²⁷,
- sfinansowanie dodatków służby cywilnej wraz z pochodnymi dla urzędników zatrudnionych w MKiŚ, którzy uzyskali mianowanie w 2024 r. (rezerwa w poz. 20 uruchomiona dwiema decyzjami w łącznej kwocie 56,4 tys. zł),
- wypłatę wynagrodzeń oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop, wraz z pochodnymi, dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych (rezerwa w poz. 21 uruchomiona jedną decyzją w kwocie 225,2 tys. zł),
- budowę dwutorowej linii elektroenergetycznej Krajnik – Baczyna - Plewiska wraz z budową/rozbudową/modernizacją stacji w tym ciągu liniowym w ramach działania 7.1 realizowanego z POiŚ (rezerwa w poz. 98 uruchomiona decyzją w kwocie 70 000,0 tys. zł).

Ministerstwo w przypadku 11 z 18 decyzji wystąpiło do Ministra Finansów z wnioskiem o korekty decyzji przyznających wsparcie w związku z niepełnym ich wykorzystaniem. Kwota środków uruchomionych po korekcie wyniosła 2 116 930,0 tys. zł. Środki z rezerw zostały wydatkowane w wysokości 2 116 661,7 tys. zł, co stanowiło 99,9% środków z rezerw uruchomionych po korekcie. Niewydatkowane środki w wysokości 268,3 tys. zł wynikały m.in.

²⁷ W MKiŚ środki na wynagrodzenia wydatkowane z tej rezerwy wypłacane były w formie dodatków zadaniowych oraz dodatków specjalnych dla osób stanowiących korpus prezydencji. Dodatkowe wynagrodzenie przyznano 23 osobom w związku z realizacją zadań w grupie roboczej ds. energii oraz zadań o charakterze organizacyjnym, tj. przygotowywanie dokumentacji i wprowadzanie danych w systemie kadrowo - płacowym związanych z obsługą dodatków zadaniowych dla członków korpusu prezydencji czy opracowanie kalendarza najważniejszych wydarzeń oraz grup roboczych.

z niższych kosztów delegacji zagranicznych oraz niższych kosztów wynagrodzeń w związku z usprawiedliwionymi nieobecnościami pracowników.

Szczegółowym badaniem objęto pięć wybranych celowo decyzji wprowadzających zmiany do budżetu państwa uruchomionych w łącznej kwocie 597 580,4 tys. zł (30% środków przekazanych z rezerw celowych budżetu państwa), z przeznaczeniem na sfinansowanie:

- programu wieloletniego pod nazwą *Program modernizacji badawczego reaktora jądrowego MARIA umożliwiający jego eksploatację po 2027 r.*²⁸. Środki na sfinansowanie ww. Programu zostały, zgodnie z jego zapisami²⁹, ujęte w poz. 74 rezerwy celowej i uruchomione decyzją Ministra Finansów z dnia 15 marca 2024 r. w kwocie 3024,0 tys. zł. Ministerstwo wnioskowało o skorygowanie całości uruchomionych środków w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o *zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej*, na mocy której zadanie związane z realizacją Programu zostało przeniesione do Ministerstwa Przemysłu. Decyzją z dnia 24 września 2024 r. Minister Finansów zatwierdził wnioskowane zmniejszenie planu finansowego MKiŚ.
- zadań związanych z przygotowaniem i sprawowaniem przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r.³⁰. Środki te uruchomiono z rezerwy poz. 62 w kwocie 240,0 tys. zł. Ministerstwo wydatkowało je na delegacje członków korpusu prezydencji, realizowane m.in. w celu wsparcia posiedzeń Rady UE ds. Energii, nieformalnej Rady ds. Energii. Także na wizyty kierownictwa, spotkania eksperckie i wizyty robocze z przedstawicielami instytucji unijnych, jak również na posiedzenia nieformalnych organów doradczych. Decyzja o uruchomieniu środków została skorygowana o 86,0 tys. zł i po korekcie wyniosła 154,0 tys. zł. Z tej kwoty Ministerstwo wydatkowało 82 tys. zł, co stanowiło 53% środków uruchomionych po korekcie. Korekta decyzji została złożona gdyż nie odbyły się wszystkie zaplanowane delegacje. Niepełne wydatkowanie środków spowodowane było trudną do przewidzenia na etapie uruchamiania i korygowania środków dynamiką zmian w kalendarzach grup roboczych. W przypadku pozostałych środków, które nie zostały w pełni wykorzystane, tj. kwoty 72,0 tys. zł nie występowało o korekty, ponieważ do dnia, do którego wprowadzenie korekty do decyzji było możliwe, tj. do 15 października 2024 r., nie wystąpiły jeszcze okoliczności wskazujące na nadmiar środków lub oszczędności na realizowanych zadaniach. Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra ds. Unii Europejskiej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów³¹. Środki te były rozdysponowane między KPRM i resorty zaangażowane w organizację i realizację zadań w ramach prezydencji Polski w Radzie UE w I połowie 2025 r. Środki na ww. zadania miały charakter dodatkowy i jako takie nie miały pokrycia w budżecie danego dysponenta części budżetowej. Otrzymane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

²⁸ Decyzja nr MF/FG4.4143.3.15.2024.MF.389.

²⁹ Uchwała nr 108 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2023 r.

³⁰ Decyzja nr MF/WM1.4143.3.51.2024.MF.1985.

³¹ Dalej: KPRM.

- zadań związanych z przygotowaniem i sprawowaniem przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r.³² Środki te uruchomiono z rezerwy poz. 62 w kwocie 106,9 tys. zł. Ministerstwo wydatkowało z tej rezerwy kwotę 85,3 tys. zł (80% uruchomionych środków), na sfinansowanie kosztów poniesionych na delegacje służbowe dla trzech członków korpusu prezydencji oddelegowanych na wzmocnienie Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE w okresie od września do grudnia 2024 r. Środki te nie zostały wydatkowane w założonej wysokości, tj. 21,6 tys. zł ze względu na niższe, niż zakładano, koszty związane m.in. z zakupem biletów lotniczych oraz niższy kursu euro, niż przyjęty przez KPRM na etapie kalkulacji budżetu prezydencji RP. Ministerstwo nie wystąpiło o korektę niewydatkowanej rezerwy w kwocie 21,6 tys. zł, ponieważ do dnia, do którego wprowadzenie korekty do decyzji było możliwe, tj. do 15 października, nie wystąpiły jeszcze okoliczności wskazujące na nadmiar środków lub oszczędności na realizowanych zadaniach. Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra ds. Unii Europejskiej w KPRM. Środki te były rozdysponowane między KPRM i resorty zaangażowane w organizację i realizację zadań w ramach prezydencji Polski w Radzie UE w I połowie 2025 r. Środki na ww. zadania miały charakter dodatkowy i jako takie nie miały pokrycia w budżecie danego dysponenta części budżetowej. Otrzymane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.
- zadań związanych ze sfinansowaniem w 2024 r. dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego (wraz z pochodnymi) dla trzech urzędników służby cywilnej zatrudnionych w MKiŚ³³ i mianowanych z dniem 1 grudnia 2023 r. Środki na te zadania w kwocie 56,4 tys. zł zostały uruchomione z rezerwy w poz. 20 decyzją Ministra Finansów w związku z wnioskiem Minister KiŚ z dnia 31 maja 2024 r. Kwota ta nie została ujęta w *ustawie budżetowej na rok 2024*, gdyż nie była ona znana na etapie jej planowania. MKiŚ skorygowało uruchomioną rezerwę o kwotę 8,8 tys. zł z powodu przeniesienia jednego z pracowników do pracy w Ministerstwie Przemysłu. Kwota rezerwy po korekcie wyniosła 47,5 tys. zł i została wydatkowana w 99,8%, tj. w kwocie 47,4 tys. zł.³⁴ Środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.
- uzasadnionych kosztów realizacji przez PGE Paliwa sp. z o.o. zadań, związanych z realizacją polecenia Prezesa Rady Ministrów wydanego decyzją z dnia 13 lipca 2022 r. z późniejszymi zmianami, dotyczącego interwencyjnego zakupu węgla kamiennego w związku z jego utrudnioną dostępnością spowodowaną działaniami wojennymi na terenie Ukrainy. Środki na ten cel zabezpieczone były w rezerwie celowej w poz. 10. Na wniosek Minister KiŚ, Minister Finansów uruchomił je w kwocie 594 156,0 tys. zł. Otrzymane środki zostały wykorzystane w całości i na zaplanowane zadania.

NIK nie wnosi uwag w zakresie prawidłowości wydatkowania środków z rezerw celowych w zakresie zbadanej próby tych wydatków. Środki z rezerw zostały

³² Decyzja nr MF/WM1.4143.3.99.2024.MF.2942.

³³ Decyzja z dnia 24 lipca 2024 r. nr MF/FG4.4143.3.97.2024.MF.2089.

³⁴ Niewydatkowana kwota 0,1 tys. zł wynikała z usprawiedliwionych nieobecności.

wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a wnioski o ich udzielenie były celowe i wynikały z faktycznych potrzeb.

(akta kontroli str. 26 pliki 251-348, str. 61 pliki 5-19, str. 64-76, 85, 87-94, 100-107, 108-118, 136-140)

Blokady wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 47 – Energia

W 2024 r. na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 *ufp* w związku z nadmiarem posiadanych środków w części 47, Minister KiŚ podjęła siedem decyzji o blokadzie środków na wydatki w łącznej kwocie 27 233,0 tys. zł³⁵. Pięć blokad na kwotę 16 094,0 tys. zł dotyczyło wydatków budżetu państwa, a dwie blokady na kwotę 11 139,0 tys. zł dotyczyły wydatków budżetu środków europejskich. Nie wystąpiły przypadki blokowania wydatków w trybie określonym art. 179 *ufp*. Szczegółowym badaniem objęto dwie decyzje dobrane w sposób celowy³⁶, w wyniku których zablokowano wydatki w łącznej kwocie 13 361,3 tys. zł (49% kwoty zablokowanych wydatków).

Decyzją z dnia 28 maja 2024 r.³⁷ Minister zablokowała wydatki budżetu państwa w kwocie 12 392,3 tys. zł na okres do 30 września 2024 r. Środki te zostały zablokowane w związku ze zmianą montażu finansowego projektu pn. *Poprawa efektywności energetycznej (w tym OZE) w budynkach oświatowych* realizowanego ramach POiŚ. Pierwotnie założono że ww. projekt będzie finansowany zarówno z budżetu środków europejskich, jak również ze środków budżetu państwa przekazywanych beneficjentowi, w tym przypadku Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (z siedzibą w Warszawie), w formie dotacji. Aneksem z dnia 23 maja 2024 r. do umowy o dofinansowanie dokonano zmiany źródła finansowania projektu - wyłącznie na środki z budżetu środków europejskich. W wyniku tych działań Minister zablokowała środki budżetu państwa w kwocie 12 392,3 tys. zł na okres do 30 września 2024 r. Decyzja o czasowym ich zablokowaniu podyktowana była planowanym na II połowę 2024 r. uruchomieniem konkursów i dofinansowaniem wybranych projektów. Decyzja ta umożliwiała także przesunięcie zablokowanych środków na realizację innych zadań. Ostatecznie, wobec faktu, iż środki po 30 września 2024 r. nie były niezbędne do realizacji przez MKiŚ innych zadań, Ministerstwo zablokowało je decyzją nr 47.4143.12.4.2024.BD. POIiŚ 2014-2020 z dnia 14 października 2024 r. Nie stwierdzono opóźnień w podjęciu decyzji o zablokowaniu wskazanych wydatków w kwocie 12 392,3 tys. zł.

Minister w dniu 31 grudnia 2024 r. zablokowała wydatki w kwocie 969,0 tys. zł³⁸, w związku z niepodpisaniem umowy dotacji celowej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach³⁹, a w konsekwencji nieprzekazaniem WFOŚiGW przedmiotowych środków. Środki te miały być przeznaczone na sfinansowanie w 2024 r. wydatków związanych z realizacją zadań wynikających z pełnienia przez WFOŚiGW roli Instytucji Wdrażającej POiŚ. WFOŚiGW zobowiązany był do finansowania zadań niezbędnych do zamknięcia POIiŚ w tym rozliczania i przeprowadzania kontroli dotowanych projektów.

³⁵ Decyzje o blokadzie środków podejmowane były kolejno w dniach: 5 sierpnia 2024 r., 16 sierpnia 2024 r., 14 października 2024 r., 26 listopada 2024 r., 12 grudnia 2024 r., 18 grudnia 2024 r. oraz 31 grudnia 2024 r.

³⁶ Decyzje wybrano na podstawie osądu kontrolera i przeprowadzonej analizy ryzyka uwzględniającej m. in. terminy oraz kwoty dokonanych blokad.

³⁷ Decyzja nr 47.4143.12.1.2024.BD.

³⁸ Decyzja nr 47.4143.12.6.2024.BD.

³⁹ Dalej: WFOŚiGW.

Sposób finansowania z budżetu państwa ww. wydatków nie został dookreślony w przepisach. Wobec powyższego Ministerstwo od stycznia 2023 r. analizowało i uzgadniało z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej⁴⁰ możliwość sfinansowania zadań WFOŚiGW z rezerwy celowej na podstawie art. 150 *ufp* oraz umowy z WFOŚiGW.

O analizę w zakresie podstawy prawnej do uruchomienia środków z rezerwy celowej Ministerstwo wystąpiło także do Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej⁴¹ oraz Ministerstwa Finansów. Zarówno PG RP, jak i Ministerstwo Finansów w pismach, które wpłynęły do MKiŚ, odpowiednio 21 listopada 2024 r. i 9 grudnia 2024 r. wskazały, iż art. 150 *ufp* jest prawidłową podstawą prawną w przypadku podjęcia decyzji o zawarciu umowy dotacji celowej ze środków budżetu państwa, z zastrzeżeniem, że nie może być on wyłączną podstawą wskazywaną w umowie. Wobec powyższych stanowisk Departament Prawny MKiŚ w notatce z 17 grudnia 2024 r. wskazał, iż jako dodatkową podstawę prawną dla udzielenia dotacji należy powołać art. 20b ust. 1 pkt 2 ustawy z 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*⁴².

Udzielenie ww. dotacji w oparciu o przywołany art. 20b ust. 1 pkt 2 *ustawy o polityce rozwoju* wymagało także uprzedniego uzyskania pozytywnej opinii Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej⁴³, a w dalszej kolejności także podpisania umowy dotacji celowej z WFOŚiGW, której projekt został opracowany i pozytywnie zaopiniowany w MKiŚ. W dniu 21 grudnia 2024 r. Sekretarz Stanu w MKiŚ skierował do Minister FiPR wnioski o wydanie opinii. W odpowiedzi Minister FiPR wydała w dniu 27 grudnia 2024 r. negatywną opinię wskazując, że wydatki o sfinansowanie których wnioskuje Minister KiŚ nie mogą zostać wypłacone na podstawie powołanego we wniosku art. 20b ust. 1 pkt 2 *ustawy o polityce rozwoju*⁴⁴. Wobec powyższego, Dyrektor Departamentu Budżetu w MKiŚ z upoważnienia Minister KiŚ cztery dni później, tj. 31 grudnia 2024 r. zablokowała wydatki w kwocie 969,0 tys. zł.

Nie stwierdzono opóźnień w podjęciu decyzji o zablokowaniu wskazanych wydatków w kwocie 157,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 26 pliki 2-164, str. 86, 95-96, 131-135, str. 5 plik 017, 037)

Minister KiŚ w 2024 r. nie dokonywała wpłat na obsługiwane przez Bank Gospodarstwa Krajowego Fundusz Przeciwdziałania COVID-19⁴⁵ oraz Fundusz Pomocy⁴⁶.

⁴⁰ Dalej: MFiPR, Instytucja Zarządzająca dla POLiŚ.

⁴¹ Dalej: PG RP.

⁴² Dz. U. z 2025 r. poz. 198. Dalej: *ustawa o polityce rozwoju*.

⁴³ Dalej także: Minister FiPR.

⁴⁴ W ocenie Minister Funduszy i Polityki Regionalnej finansowanie wydatków po zakończeniu okresu kwalifikowalności nie wpisywało się w sytuację przewidzianą w art. 20b *ustawy o polityce rozwoju*, co oznacza, że przepis ten nie mógł, w tym przypadku, stanowić podstawy prawnej dla przekazania dotacji celowej.

⁴⁵ Celem funduszu było finansowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Prezes Rady Ministrów mógł wydać na podstawie art. 69 ust 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* wiążące polecenie wpłaty środków na przedmiotowy fundusz (Dz. U. poz. 568, ze zm.).

⁴⁶ Celem funduszu było finansowanie zadań związanych z zapobieganiem kryzysowi humanitarnemu spowodowanemu inwazją Rosji na Ukrainę. Prezes Rady Ministrów mógł wydać na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* wiążące polecenie wpłaty środków na przedmiotowy fundusz (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, ze zm.).

Dotacje budżetowe

W 2024 r. w części 47 – Energia zostało udzielonych 15 dotacji dla dziewięciu podmiotów, w łącznej kwocie 2 026 788,2 tys. zł, w tym jedna dotacja podmiotowa na kwotę 17 000,0 tys. zł udzielona Zakładowi Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych⁴⁷. Trzech dotacji na kwotę 468,8 tys. zł udzielono jako dofinansowanie projektów współfinansowanych ze środków UE, a dwie dotacje na kwotę 1 985 207,4 tys. zł dotyczyły wykonania przez podmioty dotowane zadań będących realizacją decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2022 r. ze zm. Pozostałych dziewięć dotacji celowych udzielono w kwocie 24 112,0 tys. zł.

Najwyższe kwotowo dotacje Ministerstwo wypłaciło podmiotom:

- Węgłokoks SA – dofinansowanie przyznane i wykorzystane w kwocie 1 391 051,4 tys. zł,
- PEG Paliwa SA – dofinansowanie przyznane i wykorzystane w kwocie 594 156,0 tys. zł,
- Narodowe Centrum Badań Jądrowych – trzy dotacje celowe przyznane w łącznej kwocie 20 902,0 tys. zł i wykorzystane w kwocie 11 750,0 tys. zł,
- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych – dotacja podmiotowa i dotacja celowa, przyznane w łącznej kwocie 19 575,0 tys. zł i wykorzystane w kwocie 9000,0 tys. zł.

W związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2024 r. *o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej* realizacja dziesięciu dotacji została przekazana do Ministerstwa Przemysłu.

W dniu 29 marca 2024 r. Ministerstwo, zgodnie z art. 122 ust. 3 i 4 *ufp*, podało do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia, wykaz jednostek wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom za rok 2023⁴⁸, a w dniu 21 marca 2025 r. opublikowało te dane dla roku 2024⁴⁹.

Przeprowadzona w 2024 r. w MKiŚ analiza wykorzystania dotacji udzielonych we wcześniejszych latach nie wykazała znaczących ryzyk w tym obszarze. W 2024 r. Ministerstwo przeprowadziło kontrolę wykorzystania dotacji przez Słowiński Park Narodowy w latach 2021-2023.

W wyniku badania dwóch umów dotacji w łącznej kwocie 1 408 051,4 tys. zł, tj. 69,57% wartości dotacji udzielonych w 2024 r., stwierdzono że:

- 1) Ministerstwo wypłaciło dotację celową w kwocie 1 391 051,4 tys. zł, na podstawie umowy nr 46/DB/2023 z dnia 8 sierpnia 2023 r. zawartej ze spółką Węgłokoks SA. Umowa dotyczyła realizacji decyzji Prezesa Rady Ministrów (PRM) z 13 lipca 2022 r. (ze zmianami) przez Węgłokoks S.A. w zakresie zakupu, sprowadzenia do Polski oraz przystosowania do sprzedaży węgla kamiennego dla gospodarstw domowych. Umowa ta zawarta została w związku z decyzją Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca

⁴⁷ Dalej: ZUOP, Zakład.

⁴⁸ Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie wykazu jednostek, którym w 2023 r. przyznano dotacje celowe w części 47 – Energia, wraz z kwotami tych dotacji (Dz. U. MKiŚ poz. 19).

⁴⁹ https://dziennikurzedowy.mos.gov.pl/fileadmin/Dziennik_Urzedowy/user_upload/Poz_17_2025_-_obwieszczenie_MKiS_ws_wykazu_jednostek_ktorym_w_2024_r._przyznano_dotacje_celowe_w_raz_z_kwotami_tych_dotacji.pdf.

2022 r.⁵⁰, wydaną w trybie *ustawy o zarządzaniu kryzysowym*⁵¹. Zlecone i realizowane, na podstawie wyżej wskazanych przepisów, zadanie miało na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski w związku z agresją Rosji na Ukrainę i związanymi z tym zaburzeniami na międzynarodowych rynkach energii. Źródłem finansowania tych zadań były środki z rezerwy celowej w poz. 10 pn. Środki na realizację umów zawartych przez Ministra KiŚ w związku z poleceniem Prezesa Rady Ministrów.

Wysokość dofinansowania, jak i terminy przekazania środków zostały określone w wyniku negocjacji prowadzonych przez Ministerstwo z Węglkokoks SA. Ustalono maksymalny limit środków przeznaczonych na finansowanie tych zadań w wysokości 3 016 366,5 tys. zł brutto, z tego w roku 2023 założono wydatki w kwocie maksymalnej 900 000,0 tys. zł brutto, a w roku 2024 w maksymalnej kwocie 2 116 366,5 tys. zł brutto. Spółka 28 czerwca 2024 r., tj. w terminie określonym umową⁵², złożyła wymaganą postanowieniami umowy aktualizację sprawozdania z realizacji decyzji PRM. MKiŚ w terminie określonym umową skierował do Węglkokoks S.A. pisma o wyjaśnienie uwag, wątpliwości i błędów formalnych w przedłożonej aktualizacji sprawozdania. W odpowiedzi Węglkokoks SA przekazała wymagane wyjaśnienia i skorygowaną aktualizację sprawozdania. Pismem z dnia 5 września 2024 r. Minister zaakceptowała z zastrzeżeniem złożoną (i skorygowaną) aktualizację sprawozdania. Zastrzeżenie dotyczyło nieobjęcia finansowaniem kwoty w łącznej wysokości 197 484,5 tys. zł. W ocenie Minister wyrażonej w ww. piśmie, kwota ta dotyczyła kosztów niezgodnych z umową, tj.: finansowania odsetek od udzielonych kredytów, dodatkowych kosztów wynikających ze straty podatkowej oraz kosztów obsługi portowej towarów. W dniu 16 września 2024 r., tj. zgodnie z terminem określonym w umowie, MKiŚ przekazało narachunek bankowy Węglkokoks SA środki dotacji w kwocie 1 391 051,4 tys. zł.

Ministrowi Klimatu i Środowiska na mocy umowy z dnia 8 sierpnia 2023 r. przysługuje prawo kontroli do 31 grudnia 2024 r., realizacji przez Węglkokoks SA decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2022 r. Biuro Kontroli i Audytu Ministerstwa pierwotnie planowało przeprowadzenie w 2024 r. kontroli wykorzystania dotacji przez spółkę Węglkokoks SA, jednakże z uwagi na objęcie przedmiotowej umowy kontrolą przez Izbę Administracji Skarbowej w Zielonej Górze⁵³, odstąpiło od kontroli w 2024 r.

- 2) Dotacja podmiotowa w kwocie 17 000,0 tys. zł została przyznana ZUOP na podstawie art. 119 *ustawy prawo atomowe*⁵⁴ oraz w związku z *ustawą budżetową na rok 2024*. Ze środków dotacji Zakład finansował m.in.: postępowanie z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, eksploatację przechowalników wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych, działalność w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony składowiska odpadów promieniotwórczych

⁵⁰ Decyzja z dnia 13 lipca 2022 r., sygn.: BPRM.5020.19.1.2022(1), zmieniona decyzją Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2022 r., sygn.: BPRM.5020.19.1.2022(9) oraz decyzją Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r., sygn.: BPRM.5023.4.3.2023.

⁵¹ Dz. U. 2023 poz. 122 t.j.

⁵² W umowie termin na złożenie sprawozdania określono na 30 czerwca 2024 r.

⁵³ Kontrola IAS w Zielonej Górze nie została zakończona do czasu zakończenia czynności kontrolnych NIK.

⁵⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1277, z późn. zm.

oraz odbiór, transport, przetwarzanie, przechowywanie i składowanie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych i innych substancji promieniotwórczych, a także prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej dotyczącej postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym oraz funkcjonowanie składowiska odpadów promieniotwórczych. Dotacja wypłacana była przez MKiŚ zgodnie z harmonogramem.

W okresie od stycznia do czerwca 2024 r. MKiŚ wypłacił Zakładowi kwotę 9000,0 tys. zł. Środki te przekazywane były przez MKiŚ terminowo i zgodnie z harmonogramem przekazywania dotacji podmiotowej w 2024 r. Od 1 lipca 2024 r., tj. od wejścia w życie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2024 r. w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, dotacji podmiotowej i celowej, określonych w ustawie budżetowej na rok 2024, wydatki związane z funkcjonowaniem ZUOP przeniesione zostały do Ministra Przemysłu.

(akta kontroli str. 26 pliki 165-237, str. 61 pliki 5-19, str. 97-99, 119-130, 141-156)

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące dysponenta III stopnia w MKiŚ w 2024 r., w kwocie 70 316,8 tys. zł (stanowiły 3,3% wydatków części 47) i zostały zrealizowane w dziale 150 – *Przetwórstwo przemysłowe* (6896,0 tys. zł), w dziale 750 – *Administracja publiczna* (63 399,2 tys. zł) oraz w dziale 752 – *Obrona narodowa* (21,6 tys. zł). Największą grupę wydatków bieżących stanowiły wydatki w ramach paragrafów związanych z wynagrodzeniem pracowników MKiŚ.

Szczegółowym badaniem objęto 31 wydatków budżetowych u dysponenta III stopnia na łączną kwotę 32 330,2 tys. zł, stanowiących 46% wydatków poniesionych przez dysponenta III stopnia (70 316,8 tys. zł). Badana próba stanowiła pozapłacowe wydatki bieżące jednostek budżetowych. Próba do badań została wylosowana metodą monetarną MUS⁵⁵ dla wszystkich grup objętych badaniem. Losowanie zostało przeprowadzone z konta 130. Badanie wybranej próby wydatków pod kątem rzetelności skalkulowania, legalności, gospodarności, celowości i terminowości płatności mogących skutkować naliczeniem kar lub odsetek, nie wykazało działań dokonanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami, niegospodarnych lub niesłużących realizacji celów jednostki.

(akta kontroli str. 514 plik 361-633)

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne

Plan wydatków na wynagrodzenia po zmianach wynosił 23 906,3 tys. zł, w tym 22 356,1 tys. zł – wydatki osobowe i uposażenia oraz 1550,2 tys. zł – dodatkowe wynagrodzenia roczne. Według Rb-70 za 2024 r. plan po zmianach zrealizowano w wysokości 99,9% czyli w kwocie 23 879,7 tys. zł, w tym 22 329,5 tys. zł, tj. 99,9% planu na wydatki osobowe i uposażenia oraz 1550,2 tys. zł na dodatkowe wynagrodzenia roczne, tj. 100% planu po zmianach. W porównaniu do 2023 r. wydatki na wynagrodzenia w 2024 r. były niższe o 7214,3 tys. zł czyli o 23,2%.

⁵⁵ Losowego doboru próby wydatków do kontroli dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym, z wyłączeniem także wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych. Próba została wylosowana metodą monetarną (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji).

Stan zatrudnienia na koniec 2024 r. w części 47 – Energia wynosił 149 osoby w przeliczeniu na pełnozatrudnionych i w porównaniu do stanu zatrudnienia na koniec 2023 r. był niższy o 114 osób (stanowił 56,6% stanu zatrudnienia na koniec 2023 r. w liczbie 263 osób). Przeciętne zatrudnienie w 2024 r. wynosiło 158 osób i było niższe o 65 osób od przeciętnego zatrudnienia w 2023 r. wynoszącego 223 osoby.

Według wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora Biura Zarządzania Kapitałem Ludzkim MKiŚ⁵⁶, głównymi przyczynami zmniejszenia przeciętnego zatrudnienia w części 47 – Energia było:

- przeniesienie środków na finansowanie, a w ślad za tym 58 etatów i zadań w projektach współfinansowanych ze środków UE z części 47 do części 51 oraz
- wejście w życie art. 65 ust. 1 i 2 *ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej* i przeniesienie od 1 lipca 2024 r. niektórych zadań z MKiŚ do Ministerstwa Przemysłu, a w ślad za zadaniami 59 etatów realizujących zadania i kompetencje finansowane z części 47 do części 48 - Gospodarka złożami kopalin.

W 2024 r., 15 osobom zatrudnionym w MKiŚ na podstawie umowy o pracę i/lub mianowania, wykonującym zadania związane z zapewnieniem cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie sfinansowano wynagrodzenia z Funduszu Cyberbezpieczeństwa w wysokości 15 427,8 tys. zł. Środki z tego Funduszu są środkami pozabudżetowymi, nieprzypisanymi do żadnej części budżetowej.

(akta kontroli str. 831, pliki 6-33, 813-821)

W Ministerstwie regulamin przyznawania nagród finansowych został ustalony w zarządzeniu nr 8 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Środowiska z dnia 25 września 2018 r. *w sprawie ustalenia regulaminu przyznawania nagród finansowych dla pracowników Ministerstwa Środowiska*, zmienionym zarządzeniem nr 9 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Środowiska z dnia 3 grudnia 2018 r. W 2024 r. pracownikom zatrudnionym w ramach części 47 - Energia wypłacono nagrody na łączną kwotę 263,9 tys. zł, przy czym nie wypłacano nagród dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Nagrodę wypłacono 63 osobom. Według wyjaśnień Dyrektora Biura Zarządzania Kapitałem Ludzkim MKiŚ⁵⁷, zmniejszenie wysokości środków przeznaczonych na nagrody w 2024 r. w porównaniu do roku 2023 r. o 86% wynikało w szczególności ze zmniejszenia liczby osób zatrudnionych w części 47.

Kontroli poddano sześć procesów przyznawania nagród dla pracowników, wybranych w sposób celowy. Próba stanowiła 13,4% wartości wypłaconych nagród (tj. 35,3 tys. zł). Zgodnie z wytycznymi zawartymi w regulaminie przyznawania nagród specjalnych, we wszystkich przypadkach wskazano uzasadnienie. Akceptację przyznania nagród wydały upoważnione osoby.

(akta kontroli str. 831, pliki 71-102)

W wyniku przeprowadzonej kontroli NIK P/24/001 *Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 47-Energia oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny* w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 22 kwietnia 2024 r. zawarto wnioszek pokontrolny *zapewnienie finansowania wszystkich składników wynagrodzeń pracowników Ministerstwa ze środków finansowych części budżetowej*,

⁵⁶ Pismo nr BZKL-WK.081.1.2025.AJ, 3641403.14422604.11601641 z dnia 14 lutego 2025 r.

⁵⁷ Pismo nr BZKL-WK.081.1.2025.AJ, 3641403.14422604.11601641 z dnia 14 lutego 2025 r.

do której pracownicy ci są przypisani. Według wyjaśnień Dyrektor Biura Zarządzania Kapitałem Ludzkim⁵⁸, w MKiŚ pracownikom wypłacano składniki wynagrodzeń ze środków finansowych części budżetowej, z której finansowane były ich etaty. Wyjątkiem były dodatki z tytułu realizacji dodatkowych zadań w ramach projektów unijnych finansowanych z konkretnej części budżetowej. Analiza księgowości i przeksięgowości związanych z wypłatą dodatków dla pracowników zatrudnionych w częściach: 41 lub 47 lub 51 potwierdziły powyższe wyjaśnienia.

(akta kontroli str. 831, pliki 68-70, pliki 6-31, 815)

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe wyniosły 8323,3 tys. zł, tj. 82,2% kwoty wynikającej z planu wydatków majątkowych (10 120,0 tys. zł). Zostały one zrealizowane przez:

- dysponenta I stopnia (8212,6 tys. zł) w dziale: 150 – *Przetwórstwo przemysłowe*⁵⁹,
- dysponenta III stopnia (110,7 tys. zł) w dziale: 750 – *Administracja publiczna*⁶⁰,

Były one zgodne z planem wydatków majątkowych.

Pierwotny plan wydatków majątkowych MKiŚ przewidywał realizację następujących pięciu zadań:

1. Aktualizacja dokumentacji projektowej budowy nowego składowiska powierzchniowych odpadów promieniotwórczych – 2350,0 tys. zł.
2. Zakup infrastruktury sieciowej i serwerowej – 120,0 tys. zł.
3. Zakup dwóch samochodów do transportu odpadów promieniotwórczych – 225,0 tys. zł.
4. Zakup praw autorskich – 550,0 tys. zł.
5. Program modernizacji badawczego reaktora jądrowego MARIA, umożliwiający jego eksploatację po 2027 r. – 17 402,0 tys. zł.

W trakcie roku do planu wydatków majątkowych wprowadzono dodatkowe zadanie: zakup urządzeń niezbędnych do utrzymania systemu zapewnienia jakości wzorcowania przyrządów dozymetrycznych – 200,0 tys. zł.

Ostatecznie w ramach wydatków majątkowych na 2024 r. zaplanowano do realizacji sześć zadań.

W 2024 r. w MKiŚ w części 47 odnotowano znaczący spadek (52%) kwoty wydatków majątkowych względem pierwotnego planu. Wynikał on z faktu przyjęcia *ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej*, na mocy której zadania związane z prowadzeniem spraw z zakresu rozwoju i wykorzystania energii jądrowej na potrzeby społeczno-gospodarcze, zostały przeniesione do Ministerstwa Przemysłu do działu gospodarka surowcami energetycznymi. W związku z powyższym realizacja wszystkich zadań, za wyjątkiem zakupu infrastruktury serwerowej i sieciowej, zostały przeniesione do części 48 - Gospodarka złożami kopalin. Zadanie

⁵⁸ Ibidem.

⁵⁹ W §6230 - Dotacje celowe na zadania związane z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną. Program wieloletni: Program modernizacji badawczego reaktora jądrowego MARIA umożliwiający jego eksploatację po 2027 r.

⁶⁰ Odpowiednio 39,4 tys. zł i 494,2 tys. zł poniesione w §6060 - Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.

związane z zakupem infrastruktury sieciowej i serwerowej zostało zaplanowane i w pełni zrealizowane przez Ministra Klimatu i Środowiska. Na zadanie to poniesiono wydatki w kwocie 110,7 tys. zł (92,2% planu po zmianach 120,0 tys. zł). Drugim zadaniem, na które MKiŚ poniosło wydatki była modernizacja reaktora jądrowego MARIA. Zadanie to zostało częściowo zrealizowane w kwocie 8213,0 tys. zł (w ramach planu 17 402 tys. zł MKiŚ wypłaciło 10 000 tys. zł). Pozostała część tego zadania, która nie została wypłacona przez MKiŚ oraz inne zadania majątkowe zostały przeniesione do Ministerstwa Przemysłu, zgodnie z przytoczoną wyżej ustawą.

(akta kontroli str. 5 plik 205, 514 plik090, 093, 1072, 1081, 1086)

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28, zobowiązania na koniec 2024 r. wyniosły 2120,2 tys. zł. W porównaniu z ich stanem na koniec 2023 r. (664 164,2 tys. zł), wielkość zobowiązań zmniejszyła się o 662 044,0 tys. zł, tj. o 99,7%. Największe zobowiązania dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia za 2024 rok w kwocie 1669,7 tys. zł (78,8% ogółu zobowiązań) oraz składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe i fundusz pracy w kwocie 282,0 tys. zł (15,0% ogółu zobowiązań). W 2024 r. nie wystąpiły wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 920-948, 1022)

Zamówienia publiczne

Obowiązujące w Ministerstwie w 2024 r. *Procedury udzielenia zamówień publicznych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska*⁶¹, regulowały zakresy odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych w procesie udzielania zamówień publicznych oraz odsyłały do ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶² dla zamówień, których wartość przekracza 130,0 tys. zł. W przypadku zamówień o wartości nieprzekraczającej 130,0 tys. zł, tzn. takich, dla których *ustawa pzp* nie ma zastosowania, procedury te stanowiły przepisy wewnętrzne do stosowania przy prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Progi kwotowe ujęte w wewnętrznych procedurach MKiŚ, nakazujące zastosowanie *ustawy pzp* lub zezwalające na odstępianie od jej stosowania, zostały określone na poziomie zgodnym z *ustawą pzp*.

Do badania próby zamówień wybrano trzy zamówienia:

1) Remont pionu kanalizacyjnego, instalacji wody zimnej, wody oligoceńskiej oraz toalet zlokalizowanych przy klatce E w budynku MKiŚ.

Zamówienie zostało udzielone w trybie przewidzianym w art. 275 pkt 1 *ustawy pzp*. Szacunkowa wartość zamówienia została określona w dniu 23 lipca 2024 r. na podstawie kosztorysów inwestorskich opracowanych z uwzględnieniem dokumentacji projektowej wyniosła 1109,0 tys. zł. Wartość zamówienia wynikająca z ceny ofertowej wyniosła 1591,7 tys. zł. W okresie objętym kontrolą wykonano całość usługi. Ostatnią fakturę zapłacono w dniu 30 grudnia 2024 r. Ostatecznie za wykonanie przedmiotowej umowy MKiŚ zapłaciło kwotę 1749,1 tys. zł, w tym 799,2 tys. zł z części 47. Pozostała część tego zamówienia została sfinansowana z części 51.

⁶¹ Zatwierdzone przez Ministra Klimatu i Środowiska w dniu 12 stycznia 2023 r., w dniu 24 listopada 2023 r. wprowadzono drobną zmianę. Natomiast w dniu 21 kwietnia 2024 r. wprowadzono kolejną zmianę procedur zamówień publicznych.

⁶² Dz. U. z 2024 r. poz. 1320. Dalej: *ustawa pzp*.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych⁶³ w dniu 26 lipca 2024 r. z terminem nadsyłania ofert do dnia 14 sierpnia 2024 r., do godziny 10.15. W ustalonym terminie wpłynęła jedna oferta od firmy IKA-BUD Wójcik sp. k.⁶⁴. W dniu 27 sierpnia 2024 r. zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty zostało przesłane do oferenta. Umowę podpisano w dniu 9 września 2024 r. (elektronicznie) przez przedstawiciela MKiŚ oraz w dniu 10 września 2024 r. przez przedstawiciela wykonawcy. W wyniku realizacji umowy przeprowadzono remont łazienek w pionie E w budynku MKiŚ. Rozliczenie umowy było prowadzone w miesięcznych okresach rozliczeniowych, na podstawie częściowych protokołów odbioru prac. Protokół odbioru końcowego został podpisany w dniu 26 grudnia 2024 r.

NIK nie zgłasza zastrzeżeń do sposobu przeprowadzenia postępowania przetargowego. Szczegóły nieprawidłowości w zakresie sposobu prowadzenia rozliczeń prac opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 514 plik 634-738, 958-982)

2) Zakup materiałów szkoleniowych, tj. jednostek umożliwiających wygenerowanie 605 Profili Indywidualnych Insights Discovery.

Zgodnie z procedurą obowiązującą w MKiŚ, zamówienie zostało poprzedzone rozeznaniem rynku poprzez wysłanie zapytania do jednego wykonawcy, tj. Insights Polska sp. z o.o. Wartość zamówienia została określona na kwotę 126,5 tys. zł brutto⁶⁵. Podjęto decyzję o zastosowaniu trybu zamówienia z wolnej ręki, z uwagi na fakt, że planowano, iż szkolenia będą prowadzone przez przeszkolonych wcześniej pracowników MKiŚ, przy pomocy materiałów szkoleniowych pozyskanych w wyniku użycia metody Insights Discovery. Ze względu na kwotę zamówienia niższą niż 130 tys. zł netto, MKiŚ nie było zobowiązane do stosowania *ustawy pzp*, przy czym wewnętrzne procedury⁶⁶ narzucały Ministerstwu obowiązek zbadania przesłanek ustanowionych w art. 214 *ustawy pzp*. Oferta dostawcy wpłynęła do MKiŚ w dniu 18 grudnia 2024 r. Zgodnie z procedurą zamówień publicznych, w dniu 24 grudnia 2024 r. MKiŚ sporządził notatkę w sprawie udzielenia zamówienia, które zostało zrealizowane poprzez zakup przez MKiŚ 55 000 jednostek szkoleniowych oraz 5500 bonusowych jednostek szkoleniowych za łączną kwotę 126,5 tys. zł. Zakup został potwierdzony protokołem odbioru zamówienia z dnia 27 grudnia 2024 r. Faktura wpłynęła do MKiŚ w dniu 27 grudnia 2024 r. i została zapłacona w dniu 30 grudnia 2024 r. Zamówienie dotyczyło wszystkich trzech części budżetowych MKiŚ, z czego z części 47 sfinansowano zamówienie na kwotę 60,5 tys. zł.

NIK nie zgłasza zastrzeżeń do sposobu przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne oraz do sposobu realizacji i rozliczenia tego zamówienia.

(akta kontroli str. 514 plik 946-957, 1059-1069, 1079, 1080, 1089)

⁶³ Dalej: BIP.

⁶⁴ IKA_BUD Wójcik sp. k., ul. Wyspiańskiego 35 lok. 2, 43-300 Bielsko-Biała.

⁶⁵ Kwota netto jest równa kwocie brutto, ponieważ charakter zamówienia pozwala na skorzystanie ze zwolnienia z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361, ze zm.).

⁶⁶ Procedury udzielania zamówień publicznych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Dział 4 §6 ust. 4.

3) Współorganizacja konferencji ministerialnej Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE) oraz wydarzeń towarzyszących, organizowanych w Paryżu w dniach 13-14 lutego 2024 r. Wydarzenie było połączone z obchodami 50-lecia powstania MAE.

Przy przygotowywaniu zamówienia, zgodnie z art. 9 pkt 1 lit. a zastosowano wyłączenie stosowania *ustawy pzp*. Przepis ten stanowi m.in., że zamawiający *ma obowiązek przeprowadzić na podstawie innej niż określona ustawą pzp procedury: organizacji międzynarodowej*. Polska jest członkiem MAE na podstawie ratyfikacji w 2008 r. porozumienia o Międzynarodowym Programie Energetycznym⁶⁷. Polska wraz z Holandią, Australią oraz Kanadą przewodniczyły tej konferencji. Stronę polską reprezentowali: Sekretarz i Podsekretarz Stanu w MKiŚ, Dyrektor Departamentu Edukacji i Komunikacji, Dyrektor Departamentu Ropy i Paliw Transportowych oraz eksperci. Uczestnictwo w tym wydarzeniu wiązało się z koniecznością poniesienia opłaty organizacyjnej dla MAE w formie zryczałtowanej oraz wydatki na tłumaczenia symultaniczne i konsekwentne w trakcie sesji plenarnych i spotkań. Wartość szacunkowa zamówienia została określona na kwotę ok. 220 tys. zł (tj. 40 tys. euro). W związku z organizacją wydarzenia MKiŚ poniosło wydatki w wysokości 20 tys. euro (87,3 tys. zł), a za tłumaczenia wydatki w wysokości 8,25 tys. euro (36,0 tys. zł). Zarówno faktura za organizację wydarzenia, jak i za tłumaczenia zostały zapłacone w dniu 14 marca 2024 r., a wydatki w całości zostały pokryte z części 47.

NIK nie zgłasza zastrzeżeń do sposobu przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne oraz do sposobu realizacji i rozliczenia tego zamówienia.

(akta kontroli str. 514 plik 908-944)

Badanie umów zlecenia i o dzieło

W 2024 r. w MKiŚ w ramach części 47 zawarto tylko jedną umowę o dzieło. Jej realizacja została przekazana do Ministerstwa Przemysłu. Z części 47 nie poniesiono wydatków na zadania realizowane na podstawie umów zleceń i umów o dzieło finansowanych w ramach wynagrodzeń bezosobowych.

(akta kontroli str. 831 plik 37)

Badanie umów na promocję

W 2024 r. komórkami organizacyjnymi MKiŚ realizującymi zadania z zakresu edukacji i promocji były: Departament Energii Jądrowej oraz Departament Edukacji i Komunikacji. Na działania informacyjno-edukacyjno-promocyjne w 2024 r. wydatkowano kwotę 1252,8 tys. zł, co stanowiło 0,1% kwoty wydatków ogółem poniesionych w części 47 (2 075 344,1 tys. zł) oraz stanowiło 9,5% kwoty wydatkowanej na ten cel w 2023 r. (13 236,1 tys. zł). Wszystkie wydatki MKiŚ poniesione w 2024 r. na działania informacyjno-edukacyjno-promocyjne zostały sfinansowane z budżetu państwa.

Zadania informacyjno-edukacyjno-promocyjne na 2024 r. w części 47 – Energia, zaplanowano w Planie działalności Ministra Klimatu i Środowiska na rok 2024 dla działów administracji rządowej: Energia, Klimat oraz Środowisko oraz Planie zamówień publicznych na 2024 rok. MKiŚ posiadało plany finansowe w podziale

⁶⁷ Porozumienie o Międzynarodowym Programie Energetycznym, sporządzone w Paryżu dnia 18 listopada 1974 r., ze zmianami z dnia 30 listopada 2007 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1367, ze zm.).

na poszczególne komórki organizacyjne, jednak bez wyodrębnienia wydatków na działania promocyjno-reklamowe na 2024 r.

Największe wydatki na działania informacyjno-edukacyjno-promocyjne w 2024 r. były realizowane przez Departament Energii Jądrowej⁶⁸. Wydatki te ponoszono na podstawie umowy ramowej zawartej w 2022 roku⁶⁹ na 36 miesięcy⁷⁰ z Windmill sp. z o.o. Aneks nr 1 z dnia 10 maja 2024 r. wartość umowy podwyższono o kwotę 1500,0 tys. zł, tj. ustalając limit maksymalnego wynagrodzenia w kwocie 17 491,1 tys. zł. Wydatki poniesione w 2024 r. dotyczyły przede wszystkim świadczenia kompleksowych usług w ramach organizacji stoisk informacyjnych i edukacyjnych oraz konferencji wyjazdowych.

Kontroli poddano wydatki poniesione w ramach ww. umowy, tj.:

- organizacja stoiska informacyjno-edukacyjnego DEJ podczas XVI Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach oraz Impact Poznań dla polskiego przemysłu w dniach 7-9 i 15-16 maja 2024 r. Cel: wsparcie działań polskiego przemysłu w Programie Polskiej Energetyki Jądrowej⁷¹ - wydatek w wysokości 573,0 tys. zł,
- organizacja stoiska MKiŚ podczas Pikniku Naukowego na Stadionie PGE Narodowy. Cel: działania informacyjno-edukacyjne - wydatek w wysokości 156,9 tys. zł,
- organizacja IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach w dniach 4-5 marca 2024 r. Cel: działania informacyjno-edukacyjne dotyczące odpadów promieniotwórczych - wydatek w wysokości 113,0 tys. zł,
- współorganizacja konferencji Gazterm w dniach 13-14 maja 2024 r. w Międzyzdrojach. Cel: wsparcie udziału polskiego przemysłu w Programie PEJ – wydatek w wysokości 95,1 tys. zł,
- organizacja konferencji Awarie budowlane (20-24 maja 2024 r. Międzyzdroje) dla polskiego przemysłu w zakresie działań m.in. PEP2040, PPEJ. Cel: wsparcie udziału polskiego przemysłu w Programie PEJ – wydatek w wysokości 93,5 tys. zł,
- współorganizacja wydarzenia pn. Forum Regulacyjne Energetyki Jądrowej w dniach 12-13 czerwca 2024 r. Cel: działania informacyjno-edukacyjne – wydatek w wysokości 30,7 tys. zł.

Kontroli podano także wydatek w kwocie 87,0 tys. zł poniesiony na opracowanie szczegółowej koncepcji szkoleń na podstawie umowy z Izbą Gospodarczą

⁶⁸ W I połowie 2024 r. (od 1 lipca 2024 r. Departament Energii Jądrowej znajduje się w strukturach Ministerstwa Przemysłu).

⁶⁹ Umowa nr BDG-w/31/2022 na świadczenie Usług związanych z organizacją Wydarzeń na rzecz Ministerstwa Klimatu i Środowiska podpisana przez Strony 17 i 18 sierpnia 2022 r.

⁷⁰ Począwszy od dnia zawarcia umowy lecz nie dłużej niż do wyczerpania limitu kwoty maksymalnego wynagrodzenia.

⁷¹ Program Polskiej Energetyki Jądrowej, dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 15/2014 z 28 stycznia 2014 r. w sprawie programu wieloletniego pod nazwą „Program polskiej energetyki jądrowej”, zaktualizowany uchwałą Rady Ministrów nr 141 z 2 października 2020 r. w sprawie aktualizacji programu wieloletniego pod nazwą „Program polskiej energetyki jądrowej” (M.P. poz. 946), oraz uchwałą Rady Ministrów nr 66 z dnia 24 czerwca 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie aktualizacji programu wieloletniego pod nazwą „Program polskiej energetyki jądrowej” (M.P. poz. 569). Dalej: PPEJ lub Program PEJ.

Energetyki i Ochrony Środowiska zawartej w dniu 13 czerwca 2024 r. Wydatek zrealizowano w ramach Programu PEJ.

(akta kontroli str. 185-513, 1039-1049, 1063-1091, 1160-1220, 1306-1316)

Badanie wydatków na zakup usług doradczych i eksperckich

W MKiŚ nie zostały opracowane odrębne procedury dla zlecenia usług doradczych i eksperckich dlatego, że zakupy te wpisują się w definicję *zamówień* określoną w art. 7 pkt 32 *ustawy pzp*, a ich rodzaj odpowiada definicji *usług* z art. 7 pkt 28 *ustawy pzp*. Obowiązują jednolite zasady dotyczące udzielania zamówień publicznych, z określeniem procedury uzależnionej od ich wartości. W procedurach tych zostały określone zasady wyboru wykonawcy, elementy oraz obieg umowy/zamówienia, jak również postanowienia dotyczące ich odbioru oraz rozliczenia. Regulacje te służą zapewnieniu podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych, tj. jawności, konkurencyjności oraz równego traktowania wykonawców. Zasady prowadzenia rejestrów, ze wskazaniem komórek odpowiedzialnych za wprowadzane do nich dane, zostały określone w § 4 ust. 1-4 oraz § 20 ust. 11 *Procedur udzielania zamówień publicznych w MKiŚ*⁷². Mechanizmy i narzędzia weryfikacji wykorzystania efektów prac zleconych były dostosowane w procedurach do rodzaju zamówienia, a ocena efektywności i weryfikacja zamówienia była przeprowadzana dla każdego zakupu odrębnie⁷³.

(akta kontroli str. 831, pliki 114-119, 819-821)

W 2024 r. wydatki na zakup usług doradczych i eksperckich z części 47 – Energia wynosiły łącznie 902,8 tys. zł. Kontrolą objęto 100% tych wydatków. Dotyczyły one procesów planowania, zakupu i realizacji poniższych umów:

Umowa nr DEI-1/2024 zawarta w dniu 26 sierpnia 2024 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Klimatu i Środowiska a EU-Consult sp. z o.o. na przygotowanie opracowania pt. *Analiza perspektywy transformacji sektora drogowego transportu towarowego w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej wraz z rekomendacjami w zakresie niezbędnych działań mających na celu transformację tego sektora w Polsce*⁷⁴. Umowę podpisano po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez możliwości negocjacji (nr postępowania BDG-wzp/260/32/2024/AM). Zgodnie z umową wynagrodzenie wykonawcy wynosiło 140 tys. zł brutto. Z części 47 wydatkowano kwotę 86,8 tys. zł. Kwotę 42 tys. zł z tytułu kar umownych przekazano na dochody budżetu państwa.

Umowa nr DC/WKiC/1/2024 zawarta w dniu 20 września 2024 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Klimatu i Środowiska a EU-Consult sp. z o.o. na przygotowanie wybranych analiz na potrzeby aktualizacji dokumentu pt. *Kompleksowa ocena krajowego potencjału w zakresie ogrzewania i chłodzenia, o której mowa w art. 25 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającej rozporządzenie (UE) 2023/955 (wersja przekształcona) (Dz.Urz. UE. L Nr 231, str. 1)*⁷⁵. Umowę zawarto po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez możliwości

⁷² Regulacje te są dostępne w BIP: <https://bip.mos.gov.pl/zamowienia-publiczne/procedury-udzielania-zamowien-publicznych/>.

⁷³ Pismo Dyrektora Generalnej MKiŚ nr 3638556.14444137.11640238 z dnia 20 lutego 2025 r.

⁷⁴ Dalej: *Umowa Analiza transportu*.

⁷⁵ Dalej: *Umowa Mapa Ciepła*.

negocjacji – nr BDG-wzp-260/38/2024/KD. Zgodnie z umową wynagrodzenie wykonawcy wynosiło 448 tys. zł brutto, wypłacono je w całości z części 47.

Umowa nr BZKL-WNPP-14/2024 z dnia 23 marca 2024 r. zawarta pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Klimatu i Środowiska a HRM Institute sp. z o.o. na zaplanowanie i przeprowadzenie badania marki pracodawcy dla MKiŚ wraz z konsultacją z zamawiającym dotyczącą wyników przeprowadzonego badania oraz rekomendacji wykonawcy na temat działań w zakresie budowania marki pracodawcy⁷⁶. Wynagrodzenie wykonawcy według umowy wynosiło 49,2 tys. zł brutto, przy czym za usługę zapłacono z części 47 kwotę 9,8 tys. zł. Z uwagi na wartość zamówienia poniżej progu 130 tys. zł netto zamówienie to można było zrealizować bez zastosowania przepisów *ustawy pzp*, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 1 *ustawy pzp*. Wybór wykonawcy został dokonany w oparciu o przesłanki stosowanego odpowiednio art. 214 ust. 1 pkt 1 lit a *ustawy pzp*. Ze względu na opracowaną już bazę danych dotyczącą MKiŚ jako pracodawcy oraz wiedzę o MKiŚ zdobytą podczas przeprowadzanych w 2023 r. badań (ilościowych i jakościowych), wskazany wykonawca był jedyny, który w najkrótszym czasie był w stanie zrealizować przedmiotowe zamówienie.

Umowa nr DRP/1/2024 zawarta w dniu 22 kwietnia 2024 r. pomiędzy Skarbem Państwa - Ministrem Klimatu i Środowiska a Sovereign Arbitration Advisors na zapewnienie zastępstwa procesowego Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniu przed sądem w USA, obejmującego udział w czynnościach związanych z postępowaniem, mającym na celu reprezentowanie RP w tym postępowaniu, m.in. przygotowywanie pism procesowych oraz udział w rozprawach⁷⁷ - proces Mercuria Energy Group Limited. Według zapisów umowy wynagrodzenie wykonawcy wynosiło 220,5 tys. USD. Z części 47 wypłacono wykonawcy 250,1 tys. zł. Umowa była realizowana w MKiŚ częściowo, a w pozostałym zakresie została przekazana do Ministerstwa Przemysłu. Dodatkowo od wypłaconego wynagrodzenia Ministerstwo odprowadziło do Urzędu Skarbowego podatek od importu usług w kwocie 56,1 tys. zł. Procedura wyboru wykonawcy została wyłączona spoza trybu udzielania zamówień publicznych na podstawie art.11 ust. 1 pkt 2 lit a *ustawy pzp*⁷⁸. Rozeznanie rynku usług prawnych na terenie USA zostało przeprowadzone przez PG RP, która posiadała wiedzę na temat kancelarii specjalizujących się w tego typu sprawach, jak była rozpatrywana przed sądem w USA. Zapytanie ofertowe zostało skierowane do kancelarii prawnych w USA, mających doświadczenie w prowadzeniu spraw arbitrażowych. Po przeprowadzeniu przez PG RP negocjacji z kancelarią prawną Sovereign Arbitration Advisors zawarto umowę na zastępstwo procesowe, która zaproponowała najniższe wynagrodzenie w złożonej ofercie.

Umowa nr DRP/2/2024 z dnia 3 czerwca 2024 r. zawarta pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Klimatu i Środowiska a Steffen Hindelang

⁷⁶ Dalej: *Umowa budowania marki pracodawcy*.

⁷⁷ Dalej: *Umowa zastępstwa procesowego w arbitrażu*.

⁷⁸ Nie stosuje się *ustawy pzp* w przypadku zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państw trzecich lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi - ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 823).

na przygotowanie opinii z zakresu prawa Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania w sprawie postanowień Traktatu Karty Energetycznej, według wytycznych zamawiającego oraz PG RP oraz ustosunkowaniem się do argumentów przedstawionych we wniosku Strony przeciwnej złożonym do Postępowania czyli Mercuria Energy Group Limited⁷⁹. Wynagrodzenie wykonawcy według umowy wynosiło 45 tys. euro netto. Z części 47 wydatkowano 66,1 tys. zł, ponieważ została ona zrealizowana tylko częściowo przed przekazaniem sprawy do Ministerstwa Przemysłu. W MKiŚ umowę zrealizowano tylko w zakresie opinii prawnej. Dodatkowo od wypłaconego wynagrodzenia MKiŚ odprowadziło do Urzędu Skarbowego podatek od importu usług w kwocie 14,8 tys. zł. W trakcie wyboru wykonawcy opinii zastosowano tryb zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 5 *ustawy pzp* z uwagi na krótkie terminy procesowe. Ministerstwo otrzymało pisemne potwierdzenie z PG RP w kwestii konieczności przygotowania opinii prawnej. Postępowanie prowadzono pod numerem BDG-wzp-260/18/2024/KD.

(akta kontroli str. 691-801, 831, pliki 120-498)

Wszystkie wydatki poniesione przez MKiŚ na zakup usług doradczych i eksperckich były związane z działalnością merytoryczną Ministerstwa. Zakup usług był poprzedzony analizą potrzeb Ministerstwa. Proces walidacji możliwości zaspokojenia usług w ramach posiadanych zasobów był ujęty w Dziale 3 *Ogólne zasady udzielania zamówień* wyżej wymienionych procedur udzielania zamówień publicznych przez Ministerstwo, zgodnie z którym dyrektor komórki organizacyjnej właściwej dla danego zamówienia zobowiązany jest do dokonania analizy potrzeb i wymagań, uwzględniając rodzaj i wartość zamówienia, która obejmuje w szczególności badanie możliwości zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb z wykorzystaniem zasobów własnych.

(akta kontroli str. 691-801, 831, pliki 115-116, pliki 120-498)

W każdym procesie zakupowym na etapie planowania analizowano, czy daną usługę można byłoby zrealizować z wykorzystaniem własnych zasobów. W przypadku *Umowy Analiza transportu* i *Umowy Mapy Ciepła* stwierdzono, że Ministerstwo nie posiada zasobów intelektualnych lub kadrowych do przeprowadzenia tych analiz. W przypadku *Umowy budowania marki pracodawcy* zlecona usługa nie była podobna lub tożsama z zadaniami realizowanymi przez Biuro Zarządzania Kapitałem Ludzkim i przez osoby zatrudnione w tym biurze. W przypadku *Umowy zastępstwa procesowego w arbitrażu* oraz *Umowy o analizę prawną do arbitrażu* konieczność zatrudnienia usługodawcy z zewnątrz wynikała wprost z charakteru postępowania procesowego arbitrażowego, a wykonawcy usług zostali wytypowani również przy czynnym udziale PG RP.

(akta kontroli str. 691-801, 831, pliki 120-498, 822-827)

Wyboru wykonawcy we wszystkich badanych zamówieniach dotyczących zakupu usług doradczych i eksperckich dokonano z zachowaniem właściwego trybu lub procedury udzielania zamówienia. W przypadku dwóch procesów postępowań o udzielenie zamówienia w trybie postępowania przetargowego nr BDG-wzp-260/32/2024/AM oraz nr BDG-wzp-260/38/2024/KD sporządzono w sposób nierzetelny Protokół z postępowania.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 691-801, 831 pliki 120-498)

⁷⁹ Dalej: *Umowa o analizę prawną do arbitrażu*.

Określony w umowach koszt realizacji usług został rzetelnie skalkulowany. W trzech zamówieniach (*Umowa zastępstwa procesowego w arbitrażu*, *Umowa Analiza transportu*, *Umowa Mapa Ciepła*) przeprowadzono proces rozeznania rynku, aby rzetelnie oszacować koszt zamówienia. Natomiast w przypadku zamówienia realizowanego w trybie z wolnej ręki, z uwagi na fakt istnienia jednego wykonawcy na rynku który w zakładanym czasie dostarczyłby przedmiot zamówienia o określonej jakości, przeprowadzono negocjacje.

(akta kontroli str. 691-801, 831 pliki 120-498)

Dla wszystkich skontrolowanych usług zostały zabezpieczone środki budżetowe tak w formie uruchamiania rezerw jak też w formie wygenerowanych oszczędności w wydatkach budżetowych. Nie stwierdzono przypadku zawarcia zobowiązania finansowego bez uprzedniego zabezpieczenia środków w wydatkach u dysponenta III stopnia w części 47 – Energia.

We wszystkich skontrolowanych umowach z wykonawcami zawarto elementy nadzoru ze strony Ministerstwa nad realizacją usługi w trakcie obowiązywania umowy i w terminie jej zakończenia, sposób odstąpienia od umowy oraz sposób zabezpieczenia przed niewłaściwą realizacją zadania przez jego wykonawcę, w tym zasady stosowania kar umownych. W odniesieniu do *Umowy zastępstwa procesowego w arbitrażu* zastosowano zapisy o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej.

(akta kontroli str. 691-801)

Nie stwierdzono nierzetelnego odbioru przez pracowników merytorycznych Ministerstwa prac i usług świadczonych przez usługodawców na rzecz MKiŚ. W każdym przypadku weryfikowano rzetelność wykonanych usług, a efekt tej weryfikacji zawarty był również w protokole odbioru analizy czy usługi. Dwie wykonane analizy, tj. *Umowa Analizy transportu* i *Umowa Mapa Ciepła* stanowiły wkład do projektów dokumentów rządowych sporządzanych przez Ministerstwo, a usługa dotycząca budowania marki pracodawcy została wykorzystana między innymi do zmiany ministerialnej strategii w obszarze zarządzania kapitałem ludzkim. W przypadku *Umowy zastępstwa procesowego w arbitrażu* Ministerstwo dokonało odbioru zleconych usług prawnych za dwa miesiące pracy kancelarii prawnej, a następnych odbiorów dokonywało Ministerstwo Przemysłu. W przypadku *Umowy o analizę prawną do arbitrażu*, jej wykonanie i odbiór przez prawników uczestniczących w arbitrażu zostały potwierdzone i odebrane w formie protokołu odbioru podpisanego przez prawników świadczących zastępstwo procesowe, wykonawcę analizy prawnej oraz pracownika MKiŚ. Ponieważ usługi zakupione na podstawie *Umowy zastępstwa procesowego w arbitrażu* oraz *Umowy o analizę prawną do arbitrażu* w trakcie roku budżetowego zostały przekazane do realizacji dla Ministerstwa Przemysłu, nie można ocenić kwestii związanych z zakończeniem realizacji usług.

(akta kontroli str. 691-801, 831, pliki 120-498, 822-827)

Płatności związane z realizacją powyższych umów zostały uiszczone w odpowiedniej wysokości, przypisane do odpowiedniej części i paragrafu wydatku budżetowego, w umownej kwocie oraz prawidłowo zaksięgowane w księgach rachunkowych. W związku z nierzetelną i nieterminową realizacją *Umowy Analiza transportu* przez wykonawcę usługi Ministerstwo obniżyło wynagrodzenie i naliczyło wykonawcy karę umowną w maksymalnej wysokości. W konsekwencji rozliczyło się z wykonawcą *per saldo*, tj. z kwoty zawartej w umowie w wysokości 140 tys. zł zapłaciło wykonawcy 86,8 tys. zł, a naliczoną karę 42,0 tys. zł przekazało na dochody budżetu państwa.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nierzetelne sporządzenie protokołów z przeprowadzonych postępowań przetargowych o nr BDG-wzp-260/32/2024/AM⁸⁰ oraz o nr BDG-wzp-260/38/2024/KD⁸¹.

W protokole z postępowania nr BDG-wzp-260/32/2024/AM nie uwzględniono zmiany treści ogłoszenia z dnia 11 lipca 2024 r., wprowadzonej pod numerem 2024/BZP 00409162/01, dotyczącej zmiany terminu składania ofert oraz otwarcia ofert z 15 lipca 2024 r. na 17 lipca 2024 r. Skutkiem czego w punktach 11 i 12 protokołu, zamiast daty 17 lipca 2024 r. pozostawiono datę 15 lipca 2024 r. Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego wyjaśnił⁸², że aby *dochować terminów ustawowych na udzielenie wyjaśnień treści SWZ i nie dokonywać nadmiernego wydłużania terminu składania ofert, priorytetowym na tym etapie była jak najszybsza publikacja odpowiedzi Zamawiającego. W natłoku wykonywania tych czynności i innych zadań bieżących, nie wprowadzono stosownych zmian/informacji w protokole postępowania. Powyższa omyłka nie miała i nie mogła mieć wpływu na wynik postępowania*. Osobą sporządzającą protokół była radczyni zatrudniona w Biurze Dyrektora Generalnego, która ustnie wyjaśniła⁸³, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego *byłam odpowiedzialna m.in. za protokolowanie postępowania publicznego. W dokumentacji postępowania były wprowadzone dwie zmiany SWZ i w protokole wykazałam tylko jedną zmianę a nie wykazałam zmiany z dnia 11 lipca 2024 r. Wynikało to z faktu, że protokół był uzupełniany przeze mnie na bieżąco, jednak w związku z tym, że zmiany zachodziły w niewielkim odstępie czasu (9 lipca i 11 lipca 2024 r.) a departamentowi merytorycznemu zależało na czasie, to skupiłam się na przygotowaniu dokumentów obligatoryjnych to jest ogłoszeniu o zmianie ogłoszenia i przygotowaniu pisma do wykonawców o zmianach na Platformę i do Biuletynu, pominęłam uzupełnienie protokołu o przedmiotową zmianę*.

W protokole z postępowania nr BDG-wzp-260/38/2024/KD w pkt 24 jako osobę wykonującą czynności związane z przeprowadzaniem postępowania wskazano osobę, która nie przeprowadzała czynności w przedmiotowym postępowaniu. Osoba ta również złożyła swój podpis przy swoim nazwisku. Główny specjalista z Biura Dyrektora Generalnego, który sporządził protokół z postępowania wyjaśnił⁸⁴, że *powyżej wskazana osoba znalazła się w Protokole z postępowania omyłkowo. Przedmiotowe postępowanie było II postępowaniem w tej sprawie ponieważ I postępowanie zakończyło się unieważnieniem. Pracownik MKiŚ wskazany w protokole z postępowania uczestniczył w I postępowaniu, a w II już nie uczestniczył. Sporządzający protokół z postępowania wyjaśnił, że przygotowując protokół do II postępowania, skorzystał z wzoru wypracowanego w I postępowaniu. W celu*

⁸⁰ Przedmiot zamówienia *Analiza perspektywy transformacji sektora drogowego transportu towarowego w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej wraz z rekomendacjami w zakresie (UE) 2023/955 (wersja przekształcona) (Dz.Urz.U.E.L Nr 231, str. 1) Polsce.*

⁸¹ Przedmiot zamówienia *przygotowanie wybranych analiz na potrzeby aktualizacji dokumentu pn. Kompleksowa ocena krajowego potencjału w zakresie ogrzewania i chłodzenia, o której mowa w art. 25 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającej rozporządzenie (UE) 2023/955 (wersja przekształcona) (Dz.Urz.U.E.L Nr 231, str. 1).*

⁸² Pismo nr 3704103.14675419.11823089 z dnia 21 marca 2025 r.

⁸³ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 26 marca 2025 r.

⁸⁴ Wyjaśnienia z dnia 27 marca 2025 r.

dostosowania protokołu, w jego pkt 24 dodał osoby, które brały udział w II postępowaniu. Jednocześnie, w wyniku przeoczenia, nie usunął nazwiska osoby, która znajdowała się w protokole z I postępowania.

(akta kontroli str. 691-801, 831 pliki 120-498)

2. Nierzetelne prowadzenie rozliczeń z wykonawcą prac remontowych.

W budynku MKiŚ, w 2024 r. przeprowadzono inwestycję związaną z remontem pionu kanalizacyjnego, instalacji wody zimnej, wody oligoceńskiej oraz toalet zlokalizowanych przy klatce E. Komórką odpowiedzialną za przedmiotowe zamówienie było Biuro Dyrektora Generalnego (BDG). Okoliczności dotyczące wyłonienia wykonawcy oraz zawarcia umowy opisano w części wystąpienia pokontrolnego - Zamówienia publiczne.

Na potrzeby dokonywania bieżących rozliczeń z wykonawcą, umowa zobowiązywała Strony do sporządzania dwóch zestawień. W § 3 ust. 2 pkt 1) umowy zdefiniowano *obmiar powykonawczy*, sporządzany na podstawie cen jednostkowych podanych w Kosztorysie ofertowym⁸⁵. Zgodnie z tym zapisem wynagrodzenie wykonawcy było iloczynem faktycznie wykonanych ilości prac oraz cen jednostkowych, zapisanych w KO. *Obmiar powykonawczy* przygotowywało MKiŚ. Zawierał on m.in. dane takie jak: ilości i ceny jednostkowe wynikające z KO, poza procentowym zaawansowaniem prac w poszczególnych pozycjach KO. Natomiast zapis § 3 ust. 4 umowy zobowiązywał wykonawcę do przygotowywania zestawień wartości wykonanych robót, również w odniesieniu do KO, z tą różnicą, że zestawienie wartości nie zawierało ilości wykonanych prac i cen jednostkowych⁸⁶. Zawierało jedynie wartości dla poszczególnych pozycji i ich zaawansowania procentowe. Wypełniając ten obowiązek, wykonawca do każdego miesięcznego rozliczenia przekazywał MKiŚ protokół rozliczeniowy (określony w umowie jako zestawienie wartości). Wszystkie rozliczenia miesięczne, zarówno *obmiary powykonawcze*, jak i protokoły rozliczeniowe zostały zatwierdzone przez MKiŚ w wersjach drukowanych, przy czym na żadnym z tych dokumentów nie zamieszczono daty zatwierdzenia. Badanie NIK wykazało rozbieżności w wybranych pozycjach *obmiarów powykonawczych* i protokołów rozliczeniowych.

Wyciąg z *protokołu rozliczeniowego nr 1* za wrzesień, *protokołu rozliczeniowego nr 2* za październik i *protokołu rozliczeniowego nr 3* za listopad 2024 r. prezentuje wartości w wybranych pozycjach tych dokumentów:

Poz. KO	Opis pozycji	Nr 1, wrzesień [zaawansowanie procentowe/zł]	Nr 2, październik [zaawansowanie procentowe/zł]	Nr 3, listopad [zaawansowanie procentowe/zł]
15.2.1.1	Wywóz gruzu	70,00/1525,05	94,55/2059,84	0,00/0,00
62.d.2.1	Usunięcie tynków	80,00/4664,24	185,00/10 786,04	410,00/19 434,31
64.d.2.1	Wywóz gruzu	80,00/8714,56	185,00/20 152,42	142,00/12 575,89
77.d.2.4	Szpachlowanie nierówności	15,00/5212,51	65,00/22 587,55	0,00/0,00

⁸⁵ Dalej również KO.

⁸⁶ Zapis z umowy nie nakładał takiego obowiązku.

Protokoły rozliczeniowe były sporządzane w formie tabeli, zawierającej dane dla wszystkich okresów rozliczeniowych w każdym zestawieniu. W kolejnym miesiącu dopisywano jedynie dane w kolumnie odpowiadającej danemu okresowi rozliczeniowemu. Tym samym od *protokołu rozliczeniowego nr 2* wszystkie kolejne protokoły rozliczeniowe zawierały dane za poprzednie miesiące. W *protokole rozliczeniowym nr 2* dane za wrzesień były zgodne z danymi zawartymi w *protokole rozliczeniowym nr 1*. Natomiast w *protokole rozliczeniowym nr 3* – za listopad, zmieniono dane w ww. pozycjach za poprzednie okresy rozliczeniowe (tj. za wrzesień i za październik). Wyciąg z *Protokołu rozliczeniowego nr 3* prezentuje wartości za poprzednie miesiące:

Poz. KO	Opis pozycji	wrzesień [zaawansowanie procentowe/zł]	październik [zaawansowanie procentowe/zł]
15.2.1.1	Wywóz gruzu	110,36/1 954,81	150,65/2 668,34
62.d.2.1	Usunięcie tynków	250,00/11 850,19	375,00/17 775,29
64.d.2.1	Wywóz gruzu	250,00/22 140,65	390,00/34 539,41
77.d.2.4	Szpachlowanie nierówności	15,00/4 237,81	85,00/24 014,28

Jak wynika z ww. zestawienia, wartości zawarte w *Protokole rozliczeniowym nr 3*, za poprzednie miesiące, tj. za wrzesień i październik zostały zmienione, pomimo że faktury za wrzesień 2024 r. i październik 2024 r., były już uregulowane (zapłacone).

Wyciąg z *obmiaru powykonawczego nr 1* za wrzesień, *obmiaru powykonawczego nr 2* za październik prezentuje wartości w wybranych pozycjach KO:

Poz. KO	Opis pozycji	Nr 1, wrzesień [zaawansowanie procentowe/zł]	Nr 2, październik [zaawansowanie procentowe/zł]
15.2.1.1	Wywóz gruzu	1 954,81	2 668,34
62.d.2.1	Usunięcie tynków	11 850,19	17 775,29
64.d.2.1	Wywóz gruzu	22 140,65	34 539,41
77.d.2.4	Szpachlowanie nierówności	4 237,81	24 014,28

W protokołach rozliczeniowych zamieszczono zaawansowania procentowe zrealizowanych prac w poszczególnych pozycjach KO, natomiast w *obmiarze powykonawczym* zamieszczono faktycznie wykonane ilości prac bez wyliczenia procentowego ich zaawansowania w danej pozycji KO. Co więcej, we wszystkich protokołach rozliczeniowych błędnie obliczono zaawansowania procentowe w poszczególnych pozycjach, ponieważ kwoty w kolumnach dotyczących odpowiednich okresów rozliczeniowych były kwotami netto, a przyrównywano je do kwot brutto dla danej pozycji kosztorysowej. Dodatkowo wartości wykonanych prac zamieszczone w protokołach rozliczeniowych i *obmiarach powykonawczych* za wrzesień i październik, w odpowiednich pozycjach, różniły się od siebie, a powinny być tożsame.

W ocenie NIK, przedstawienie w *obmiarach powykonawczych* danych bez wskazania procentowego zaawansowania prac utrudnia weryfikację ich poprawności.

Jednocześnie, w trakcie prac remontowych MKiŚ dostrzegło, że z uwagi na grubość tynku, konieczne było jego usunięcie w ilościach większych niż przewidywał KO, co spowodowało konieczność wywozu większej ilości gruzu. Przekroczenia dla trzech⁸⁷ z czterech pozycji zamieszczonych w tabelach wynosiły odpowiednio⁸⁸: 61%, 835% oraz 582%, na łączną kwotę 157,4 tys. zł brutto (9,8% wartości umowy).

Zdaniem NIK, dla zachowania należytej staranności rozliczania prac, należało sporządzić odrębny dokument z pomiaru, np. protokoły konieczności, z których wynikałaby potrzeba usunięcia większych ilości tynków i wywozu większych ilości gruzu - wykraczających ponad 100% ilości przewidzianych przez MKiŚ w odpowiednich pozycjach KO. Rozwiązanie to pozwoliłoby uniknąć sytuacji zatwierdzania przez MKiŚ protokołów rozliczeniowych z wartościami różniącymi się od wartości w odpowiednich *obmiarach powykonawczych* oraz dokonywania zmiany danych w *Protokole rozliczeniowym nr 3* za wcześniejsze, rozliczone już miesiące. Dodatkowo, według NIK w *obmiarach powykonawczych* należało zamieścić zaawansowania procentowe prac dla poszczególnych pozycji, co ułatwiłoby MKiŚ zidentyfikować rozbieżności w porównaniu do wartości zamieszczonych w protokołach rozliczeniowych.

Pracownicy MKiŚ zeznali⁸⁹, że do rozliczeń prac służyły jedynie *obmiary powykonawcze*, a protokoły rozliczeniowe były jedynie dokumentem pomocniczym i nie miały wpływu na rozliczenia wykonanych prac.

Z oględzin systemu EZD w MKiŚ⁹⁰, przeprowadzonych przez NIK wynika, że w przypadku rozliczeń prac za wrzesień i październik 2024 r., wykonawca przekazywał MKiŚ protokoły rozliczeniowe wraz z fakturami, które pracownicy MKiŚ zatwierdzili i pomimo istniejących rozbieżności, przekazali je do Biura Finansowego w celu realizacji płatności. Obie operacje przeprowadzono w systemie EZD. W przypadku rozliczeń prac za listopad i grudzień wykonawca przekazał faktury w systemie EZD, bez protokołów rozliczeniowych. Protokoły rozliczeniowe za listopad i grudzień MKiŚ zamieścił w EZD na etapie przekazywania ich do Biura Finansowego w celu realizacji płatności.

Według zeznań⁹¹: Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego, Naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego protokoły rozliczeniowe za: wrzesień, październik, listopad i grudzień nie zostały zatwierdzone, a złożone na nich podpisy stanowiły jedynie potwierdzenie wpływu protokołów rozliczeniowych do MKiŚ. Świadczenie nie wyjaśniło również przyczyn załączenia do Biura Finansowego protokołów rozliczeniowych, które zawierały rozbieżności w odpowiednich pozycjach w porównaniu do wartości z *obmiarów powykonawczych*. Zeznali, że nie było w umowie takiego jednoznacznego zobowiązania. Zakres tych zobowiązań określony jest w regulacjach wewnętrznych MKiŚ. Opisano go w nieprawidłowości nr 4.

⁸⁷ W pozycjach: 15.2.1.1, 62.d.2.1, 64.d.2.1.

⁸⁸ Przedstawione wielkości przekroczeń są ostateczne dla wymienionych pozycji.

⁸⁹ Przesłuchania przeprowadzono w dniach 26 marca 2025 r. i 28 marca 2025 r.

⁹⁰ Oględziny systemu EZD przeprowadzono w dniu 19 marca 2025 r. w obecności pracowników Ministerstwa (Inspektora nadzoru inwestorskiego, Naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów oraz Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego), pod kątem zakresu dokumentów przekazywanych od wykonawcy umowy do MKiŚ oraz przekazywanych przez BDG do Biura Finansowego.

⁹¹ Przesłuchania przeprowadzono w dniach 26 marca 2025 r. i 28 marca 2025 r.

W ocenie NIK podpisy: Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego, Naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, złożone na protokołach rozliczeniowych za: wrzesień, październik, listopada i grudzień potwierdzały prawidłowość zamieszczonych w nich danych i stanowiły wypełnienie obowiązku wynikającego z § 3 ust. 4 umowy z wykonawcą. Fakt złożenia podpisów na dokumentach rozliczeniowych przez ww. trzy Osoby przeczy zeznaniom ww. świadków. Świadkowie, nie udokumentowali konkretnej daty sporządzenia i złożenia podpisu na poszczególnych *obmiarach powykonawczych* zeznając⁹², że *skoro jest tam okres rozliczeniowy, to jest tam data końcowa tego okresu*. W dalszych zeznaniach Inspektor Nadzoru Inwestorskiego wskazał, że odrębnej daty nie umieszczono na *obmiarze powykonawczym* ponieważ na początku tabeli była data, tzn. w tytule tabeli, który w przypadku miesiąca września brzmiał: *Obmiar powykonawczy do protokołu powykonawczego nr 1 – wrzesień*.

Oględziny systemu EZD przeprowadzone przez NIK w MKiŚ wykazały, że obmiary powykonawcze dla wszystkich okresów rozliczeniowych, tj. za wrzesień, za październik, za listopad i za grudzień 2024 r., załączono do systemu EZD dopiero w dniu 18 marca 2025 r., tj. na dzień przed oględzinami NIK.

(akta kontroli str. 514 plik 958-982, 991-1029)

3. Zatwierdzenie *protokołu rozliczeniowego nr 1* za wrzesień, *protokołu rozliczeniowego nr 2* za październik i *protokołu rozliczeniowego nr 3* za listopad 2024 r., pomimo rozbieżności w niektórych wartościach, w porównaniu do innych dokumentów rozliczeniowych⁹³ oraz przekazanie tych protokołów do Biura Finansowego jest w ocenie NIK działaniem nierzetelnym.

Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego, Naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów oraz Inspektor Nadzoru Inwestorskiego zatwierdzili protokoły rozliczeniowe za wrzesień i październik 2024 r. pomimo, że w pozycjach: 15.d.1.1, 62.d.2.1 i 64.d.2.1 protokoły te zawierały rozbieżności⁹⁴ w porównaniu do *obmiarów powykonawczych* za te miesiące. Protokół rozliczeniowy za listopad 2024 r. został także zatwierdzony przez ww. pracowników MKiŚ pomimo że, w pozycjach 15.d.1.1, 62.d.2.1 i 64.d.2.1 dokonano zmian poziomów zaawansowania prac i wartości tych prac, które dotyczyły wcześniejszych okresów rozliczeniowych, tj. za wrzesień i październik. Prace wykonane w obu tych okresach były już zapłacone. Dodatkowo, w *Protokole rozliczeniowym nr 1* i *Protokole rozliczeniowym nr 2* zmniejszono ilości procentowe wykonanych prac, np. w poz. 77.d.2.4., co spowodowało brak konieczności zmiany kwoty na fakturze. Ministerstwo nie udzieliło NIK jednoznacznej odpowiedzi, dlaczego zatwierdzono protokoły rozliczeniowe, które korygowały ilości wykonanych prac za poprzednie okresy rozliczeniowe, za które dokonano już płatności. Pracownicy MKiŚ zarówno w wyjaśnieniach jak i w zeznaniach⁹⁵ podkreślali, że dokumentem rozliczeniowym był tylko *obmiar powykonawczy*, a protokół rozliczeniowy pełnił jedynie funkcję pomocniczą i nie miał wpływu na rozliczenia. Zgodnie z § 3 ust. 4 umowy, Zamawiający był zobowiązany do sprawdzenia

⁹² Protokół zeznania Inspektora nadzoru inwestorskiego, odpowiedź na pytanie 4.

⁹³ W przypadku *protokołu rozliczeniowego nr 1* za wrzesień, *protokołu rozliczeniowego nr 2* za październik istnieją różnice w porównaniu do *obmiarów powykonawczych*, a w przypadku *protokołu rozliczeniowego nr 3* za listopad rozbieżności dotyczą poprzednich protokołów rozliczeniowych.

⁹⁴ Szczegółowy opis rozbieżności zamieszczono w opisie do nieprawidłowości nr 2.

⁹⁵ Zarówno w wyjaśnieniach pisemnych, jak i w zeznaniach, składanych w charakterze świadka.

i zatwierdzenia zestawienia wartości wykonanych prac. Pracownicy MKiŚ⁹⁶ zeznali, że nie zatwierdzili protokołów rozliczeniowych, a jedynie potwierdzili ich wpływ do Ministerstwa.

NIK nie podziela ww. stanowiska wobec ww. zapisów umowy z których wynika obowiązek sprawdzenia i zatwierdzenia przez MKiŚ zestawienia wartości wykonanych prac, tj. protokołów rozliczeniowych. Obowiązek wynikający z § 3 ust. 4 umowy, zdaniem NIK oznacza, że w przypadku stwierdzenia rozbieżności danych ze stanem faktycznym należało wezwać wykonawcę do dostarczenia zestawień z poprawnymi wartościami.

(akta kontroli str. 618-635, 514 plik 958-982)

4. Nieumieszczenie w systemie EZD *obmiarów powykonawczych* w terminie rozliczania faktur, co w ocenie NIK było działaniem nierzetelnym.

Obmiary powykonawcze dla wszystkich okresów rozliczeniowych zostały zamieszczone przez MKiŚ w systemie EZD w dniu 18 marca 2025 r., tj. na dzień przed oględzinami tego systemu przez NIK. Zgodnie z § 6 ust. 1 *Instrukcji Kancelaryjnej* podstawowym systemem dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw w MKiŚ jest system EZD. Wyjątki w stosowaniu tego systemu dotyczą ściśle określonych sytuacji, w których przepisy prawa ustalają odmienny sposób dokumentowania przebiegu i załatwiania spraw, jeżeli dany rodzaj sprawy ma dedykowany inny system elektroniczny, służący do jej załatwienia oraz gdy istnieją ważne przyczyny organizacyjne lub techniczne uniemożliwiające zastosowanie systemu EZD. Wicedyrektor BDG w pisemnych wyjaśnieniach⁹⁷ nie udzieliła NIK odpowiedzi dlaczego w EZD nie zarejestrowano *obmiarów powykonawczych* w datach zatwierdzania poszczególnych rozliczeń⁹⁸. Według zeznań⁹⁹ Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego, Naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego protokół rozliczeniowy był dokumentem nieważnym, niemającym wpływu na rozliczenia. Inspektor nadzoru inwestorskiego zeznał również, że załączył protokoły rozliczeniowe ponieważ zobowiązywała go do tego umowa z wykonawcą, przy czym nie wskazał konkretnego zapisu tej umowy.

W ocenie NIK niezasadne jest odnoszenie się przez zeznających tylko do umowy z wykonawcą w zakresie przekazywania konkretnych dokumentów do płatności w MKiŚ. Umowa z wykonawcą nie reguluje zasad obiegu dokumentów księgowych między Biurem Finansowym, a komórką merytoryczną Ministerstwa. Umowa definiuje rodzaje dokumentów jakie strony powinny sporządzać, w celu dokonania prawidłowego rozliczenia umowy. Tymi dokumentami były zarówno protokół rozliczeniowy jak i *obmiar powykonawczy*.

Według wyjaśnień MKiŚ¹⁰⁰, Ministerstwo nie posiada innych procedur dotyczących obiegu dokumentów związanych z płatnościami, innych niż *Polityka rachunkowości MKiŚ*.

Zdaniem NIK *Polityka rachunkowości MKiŚ* nie precyzuje jakie konkretnie dokumenty, dla każdego rodzaju umowy, powinny być załączane do płatności. W *Polityce rachunkowości MKiŚ*, w Dziale II *Organizacja i funkcjonowanie kontroli*

⁹⁶ Dyrektor BDG, Naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów oraz Inspektor nadzoru inwestorskiego

⁹⁷ Pismo nr 3686425.14605738.11757040 z dnia 11 marca 2025 r.

⁹⁸ Pismo nr 3686425.14605738.11757040 z dnia 11 marca 2025 r.

⁹⁹ Przesłuchania przeprowadzono w dniach 26 marca 2025 r. i 28 marca 2025 r.

¹⁰⁰ Pismo nr BF-WRP.081.5.2025.KWF z dnia 31 marca 2025 r.

finansowej w ust. 8, pkt 16 zapisano że *Kontrola merytoryczna polega na zbadaniu, czy dowód księgowy zawiera dane odpowiadające rzeczywistemu przebiegowi operacji, którą dokumentuje*. Ponadto *Przeprowadzenie sprawdzenia dowodu księgowego polega na zbadaniu: (...) zgodności danych zawartych w dokumencie ze stanem faktycznym*. NIK wskazuje, że komórka merytoryczna sama zdecydowała, że w celu realizacji płatności załączy do EZD protokoły rozliczeniowe za wrzesień, październik i listopad¹⁰¹, które zawierały rozbieżności w pozycjach 15.d.1.1, 62.d.2.1 i 64.d.2.1¹⁰² z *obmiarem powykonawczym*, wskazując jednocześnie w wyjaśnieniach do NIK, że były to dokumenty mniej znaczące, bez wpływu na rozliczenia. Mimo rozbieżności w poszczególnych pozycjach protokołów rozliczeniowych suma kwot za prace wykonane w poszczególnych miesiącach była zgodna z kwotą na fakturach.

Dyrektor BDG zeznał¹⁰³, że na podstawie *obmiarów powykonawczych* dokonywał merytorycznej weryfikacji faktur.

Nieprawidłowość ta, jest powiązana z wyjaśnieniami pracowników MKiŚ przywołanymi w nieprawidłowości nr 3, którzy zeznali, że dokumentem stanowiącym podstawę rozliczenia z wykonawcą były *obmiary powykonawcze*. Mimo to nie załączono ich do EZD. Załączono natomiast protokoły rozliczeniowe, których wartości w ww. pozycjach różniły się od wartości wykazanych w *obmiarach powykonawczych*.

(akta kontroli str. 618-635, 514 plik 958-982)

5. Z opóźnieniem 103 dni¹⁰⁴ przekazano do publikacji w BZP informację o przebiegu realizacji umowy, co w ocenie NIK było działaniem niezgodnym z art. 448 *ustawy pzp* oraz z § 21 pkt 8 Procedury udzielania zamówień publicznych w MKiŚ.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nr BDG-wzp-260/32/2024/AM¹⁰⁵ w terminie do 30 dni od dnia wykonania umowy nie zamieszczono w BIP ogłoszenia o jej wykonaniu. Umowa została wykonana w dniu 5 listopada 2024 r., a ogłoszenie zostało opublikowane w dniu 19 marca 2025 r., czyli z opóźnieniem 103 dni. Opóźnienie publikacji było niezgodne z art. 448 *ustawy pzp* oraz z § 21 pkt 8 Procedury udzielania zamówień publicznych w MKiŚ. Zgodnie z tym przepisem publikacja powinna nastąpić niezwłocznie po wykonaniu umowy, nie później jednak niż 30 dni od wykonania tej umowy w BIP zamieszcza się ogłoszenie o wykonaniu umowy. Osobą odpowiedzialną za publikację był Dyrektor Departamentu Elektromobilności i Innowacji. Według wyjaśnień udzielonych przez Sekretarza Stanu MKiŚ¹⁰⁶, niedochowanie 30-dniowego, ustawowego terminu związane było przede wszystkim z rotacją pracowników¹⁰⁷, na stanowisku do którego było przypisane

¹⁰¹ Protokół rozliczeniowy za listopad zawierał również rozbieżność w poz. 77.d.2.4

¹⁰² Rozbieżności w wartościach szczegółowo opisano w nieprawidłowości nr 2.

¹⁰³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 28 marca 2025 r.

¹⁰⁴ Termin wykonania umowy to 5 listopada 2024 r., zatem 30 dni licząc od dnia następnego przypadał na dzień 6 grudnia 2024 r. Opublikowano w dniu 19 marca 2025 r. czyli z opóźnieniem 103 dni licząc od ostatniego dnia terminowej publikacji czyli 6 grudnia 2024 r.

¹⁰⁵ Przedmiot zamówienia *Analiza perspektywy transformacji sektora drogowego transportu towarowego w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej wraz z rekomendacjami w zakresie niezbędnych działań mających na celu transformację tego sektora w Polsce*.

¹⁰⁶ Krzysztof Bolesta, Sekretarz Stanu, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, pismo nr DEG-WE.261.2.2024.JD, 3218822.14726692.11860875 z dnia 26 marca 2025 r.

¹⁰⁷ W okresie realizacji umowy dyrektorem departamentu był Szymon Byliński (Komórki organizacyjne: Biuletyn Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska). Na dzień

to zadanie oraz brakami kadrowymi w komórce merytorycznej realizującej umowę, tj. Departamencie Elektromobilności i Innowacji w MKiŚ.

Skutkiem nieprawidłowości było opóźnienie w podaniu do publicznej wiadomości, że wykonawca umowy nie wykonał umowy w pierwotnie określonym terminie oraz wykonał ją w sposób nie należyty.

(akta kontroli str. 691-748, 831, pliki112-115)

6. Przyporządkowanie kosztów badań lekarskich do części budżetowych według klucza procentowego a nie według faktycznie poniesionych kosztów na pracowników przyporządkowanych do danej części budżetowej, co było działaniem niezgodnym z ust. 3 rozdziału 5 *Podział kosztów stałych na części budżetowe* w dziale X *Zasady rachunkowości i prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej, Polityki rachunkowości MKiŚ*.

W 2024 r. MKiŚ zawarło z Centrum Medycznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Nielubowicza 5, dwie umowy, tj.: umowę nr BZKL-WK-1/2024 z dnia 9 stycznia 2024 r. oraz umowę nr BZKL-WK-26/2024 z dnia 25 listopada 2024 r. Przedmiotem obu umów było świadczenie usług medycznych z zakresu medycyny pracy dla kandydatów do pracy, stażystów i pracowników MKiŚ oraz wykonywanie badań profilaktycznych: wstępnych, okresowych, w tym dodatkowych okresowych okulistycznych i kontrolnych oraz wydawanie orzeczeń i zaświadczeń lekarskich.

Zgodnie z umową (§ 8) wykonawca przedstawiał comiesięczne zestawienia zawierające imienny wykaz pracowników wraz z kosztami przeprowadzonych badań laboratoryjnych i lekarskich. Akceptacja zestawienia oznaczała odbiór usług wykonanych w danym miesiącu. Na tej podstawie wykonawca wystawiał fakturę. Dyrektor Biura Zarządzania Kapitałem Ludzkim (BZKL) Ministerstwa dokonywała rozliczania usług zrealizowanych w ramach tych dwóch umów według ustalonego w MKiŚ jednolitego klucza podziałowego, który jest wskaźnikiem procentowego udziału poszczególnych części budżetowych w finansowaniu stałych kosztów utrzymania. W 2024 r. w części 47 wskaźnik ten wynosił 20%. Klucz podziałowy wprowadzono pismem¹⁰⁸ akceptowanym przez Dyrektora Generalnego MKiŚ. Dyrektor BZKL nie dokonywała podziału zgodnie z rzeczywistym przypisaniem pracowników do jednostek organizacyjnych, w tym do poszczególnych części budżetowych, co było niezgodne z ust. 3 rozdziału 5 *Podział kosztów stałych na części budżetowe* w dziale X *Zasady rachunkowości i prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej, Polityki rachunkowości MKiŚ*.

Dyrektor BZKL Ministerstwa¹⁰⁹ wyjaśniła, że zastosowanie klucza podziałowego jest zasadnym i racjonalnym działaniem, które najbardziej odzwierciedla stan faktyczny, ze względu na brak możliwości precyzyjnego określenia na etapie planowania, w jakich częściach budżetowych będą dokonywane badania pracowników. *Do katalogu badań medycyny pracy oprócz badań okresowych pracowników zaliczamy także badania kontrolne oraz badania kandydatów do pracy, co do których trudno jest zaplanować dokładnie, z której części budżetowej będą generować koszty. Takie podejście pozwala na zaplanowanie z rocznym wyprzedzeniem środków na te badania w projekcie ustawy budżetowej, a następnie*

udzielania wyjaśnień stanowisko dyrektora przedmiotowej komórki organizacyjnej nie zostało obsadzone - Komórki organizacyjne: Biuletyn Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

¹⁰⁸ Pismo MKiŚ nr BF-WB.3102.21.2021.NK z dnia 9 czerwca 2021 r.

¹⁰⁹ Joanna Kencler, pismo nr BZKL-WK.081.2.2025.M.Mi z dnia 2 kwietnia 2025.

dokonywanie płatności, według założonych w planie finansowym kryteriów. Ponadto wydatki na badania medycyny pracy są wydatkami stałymi, a podstawą ich wyliczenia jest zatrudnienie w poszczególnych częściach budżetowych.

Główna Księgowa wyjaśniła¹¹⁰, że nie kwestionowała podziału kosztów na badania medycyny pracy z zastosowaniem klucza podziału wydatków w związku z tym, że planowanie wydatków do projektu ustawy budżetowej odbywa się wg klucza podziałowego, w związku z trudnym do przewidzenia na tym etapie w jakich częściach będą wykonywane badania pracowników. Wydatki na badania medycyny pracy są wydatkami stałymi, ponoszonymi praktycznie w każdym miesiącu danego roku. *Dokonywanie wydatków według procentowego klucza podziałowego, którego podstawą wyliczenia jest zatrudnienie w poszczególnych częściach budżetowych w mojej ocenie jest zasadne. Pozwala na zaplanowanie z rocznym wyprzedzeniem środków na te badania, a następnie dokonywanie płatności według założonych w planie finansowym kryteriów.*

W ust. 3 rozdziału 5 *Podział kosztów stałych na części budżetowe*, w dziale X *Zasady rachunkowości i prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej, Polityki rachunkowości MKiŚ* wskazano, że koszty działalności Ministerstwa są kwalifikowane do poszczególnych części budżetowych zgodnie z faktyczną realizacją zadań (za wyjątkiem kosztów stałych obejmujących m.in. koszty eksploatacyjne).

NIK nie podziela stanowiska Głównej Księgowej, że brak możliwości precyzyjnego zaplanowania wydatków z tytułu badań lekarskich na etapie prac nad ustawą budżetową na następny rok budżetowy był obiektywną przesłanką do odstąpienia od ujmowania w księgach rachunkowych rzeczywistych wydatków, bowiem zgodnie z art. 171 ust. 9 *ufp* ministrowie będący dysponentami więcej niż jednej części budżetowej mogą dokonywać przeniesień wydatków między częściami w ramach jednego działu i rozdziału budżetu państwa.

Na skutek tej nieprawidłowości wydatki zostały nierzetelnie przypisane do części 47 - Energia i ujęte w księgach rachunkowych tej części budżetowej. W części 47 za 2024 r. ujęto koszty według podziałki podziału procentowego w wysokości 28 189 zł a według faktycznie poniesionych kosztów powinno być 20 633,40 zł.

(akta kontroli str. 797-801, CD 812, pliki1-114)

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Plan wydatków budżetu środków europejskich (po zmianach) w części 47 – Energia wyniósł 1 198 017,6 tys. zł, w tym: 375 074,8 tys. zł w dziale 150 – *Przetwórstwo przemysłowe*, 822 942,8 tys. zł w dziale 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*.

Pierwotny plan finansowy (658 484,8 tys. zł) został zwiększony o łączną kwotę 129 581,0 tys. zł w wyniku trzech (dwie zwiększające i jedna zmniejszająca) decyzji Ministra Finansów, dotyczących rezerwy celowej nr 98¹¹¹.

Przeniesienia wydatków z części 51 - Klimat do części 47 – Energia dział 900 – *Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska* w kwocie 409 952,6 tys. zł Minister Finansów dokonał dwiema decyzjami¹¹².

¹¹⁰ Magdalena Kostrzeva, pismo nr 3731567.14780076.11899854 z dnia 1 kwietnia 2024 r.

¹¹¹ Szczegółowo omówione w części dotyczącej rezerw celowych.

¹¹² Decyzja Ministra Finansów nr IP9.4143.12.2024.12, oraz IP9.4143.11.2024.11, obydwie decyzje wydano w dniu 2 kwietnia 2024 r.

Minister Klimatu i Środowiska w 2024 r., na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 w związku z art. 177 ust. 1 pkt 3 *ufp* wydała dwie decyzje w sprawie blokady wydatków w budżecie środków europejskich w części 47 – Energia, na łączną kwotę 11 139,0 tys. zł, tj.:

- decyzja nr DB-WPRBII.3105.5.23.2024.MP z dnia 26 listopada 2024 r., na kwotę 8608,0 tys. zł: dział 150 – *Przetwórstwo przemysłowe*, rozdział 15095 – *Pozostała działalność*, §2007 – *Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich*, klasyfikacja zadaniowa: 6.2.1.3, działanie 7.1,
- decyzja nr DB-WPRBII.3103.5.27.2024.IR z dnia 12 grudnia 2024 r., na kwotę 2531,0 tys. zł, w tym: dział 150 – *Przetwórstwo Przemysłowe*, rozdział 15095 – *Pozostała działalność* §6207, klasyfikacja zadaniowa 6.2.1.7, działanie 1.1 i 1.4 – odpowiednio *Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych* oraz *Rozwijanie i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji działających na niskich i średnich poziomach napięcia* – blokada w wysokości 1298,0 tys. zł, dział 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*, rozdział 90011 – *Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*, §2007, klasyfikacja zadaniowa 6.2.1.8, działanie 1.1 i 11.1 – odpowiednio *Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych* oraz *Program Mój Prąd* - blokada w wysokości 1233,0 tys. zł.

Pisma informujące o dokonaniu blokad MKiŚ przekazał niezwłocznie¹¹³ do MF w trybie art. 177 ust. 4 *ufp*.

Z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę 1 186 567,6 tys. zł, co stanowiło 99,0% budżetu środków europejskich po zmianach. Z tego:

- 365 167,4 tys. zł w ramach wydatków z działu 150 – *Przetwórstwo przemysłowe* co stanowiło 97,4% planu finansowego po zmianach w tym dziale.
- 821 400,2 tys. zł w ramach wydatków z działu 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* co stanowiło 99,8% planu finansowego po zmianach w tym dziale.

Środki zostały przeznaczone na realizację POiŚ, dla którego MKiŚ było Instytucją Pośredniczącą.

Wykonanie planu wydatków budżetu środków europejskich w mniejszym zakresie niż pierwotnie planowano, wynikało między innymi ze składania wniosków o płatność przez beneficjentów programów do Instytucji Wdrażających na kwoty niższe niż wynikało to z harmonogramów oraz zawartych umów o dofinansowanie¹¹⁴.

Szczegółowym badaniem objęto decyzje wprowadzające w 2024 r. zmiany do budżetu środków europejskich. Minister Finansów wydał dwie takie decyzje na łączną kwotę 131 982,0 tys. zł¹¹⁵.

¹¹³ Pierwsza decyzja została przekazana w dniu jej wydania, natomiast druga w dniu następnym po jej wydaniu.

¹¹⁴ Wyjaśnienia Dyrektora Departamentu Budżetu MKiŚ nr DB-D.081.34.2025.MSz dnia 25 marca 2025 r.

¹¹⁵ Decyzja IP6.972.12.2024.IFZM z dnia 18 lipca 2024 r. uruchamiająca środki w kwocie 70 000,0 tys. zł oraz decyzja IP6.972.23.2024.AYM z dnia 22 października 2024 r. uruchamiająca środki w kwocie 61 982,0 tys. zł.

Decyzja MF z dnia 18 lipca 2024 r.¹¹⁶ wydana została w związku z wnioskiem MKiŚ z dnia 17 czerwca 2024 r. Ministerstwo wnioskując o dodatkowe środki wskazało na konieczność zwiększeniu intensywności wsparcia i co za tym idzie wypłaty dofinansowania dla projektu POIS.07.01.00-00-0009/17. Środki na ten cel zabezpieczone były w rezerwie celowej w poz. 98.

Celem projektu była *poprawa pewności i bezpieczeństwa pracy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego*¹¹⁷ w północno-zachodniej części Polski. Inwestycja miała na celu wzmocnienie układu sieci w zakresie wymiany transgranicznej na poziomie napięcia 400 kV pomiędzy systemami elektroenergetycznymi Polski i Niemiec oraz poprawę warunków wyprowadzenia mocy z odnawialnych źródeł energii¹¹⁸ zlokalizowanych na terenie północnej Polski oraz z Elektrowni Dolna Odra. Ponadto, realizacja projektu wpłynąć miała na możliwość przyłączenia do KSE dodatkowych źródeł OZE.

Rezerwę uruchomiono w kwocie 70 000,0 tys. zł¹¹⁹ a następnie skorygowano o kwotę 2401,0 tys. zł do wysokości 67 599,0 tys. zł¹²⁰. Korekta wyniknęła z faktu, iż zaplanowana na 2024 r. wypłata środków w ramach dwóch warunkowo zatwierdzonych wniosków o płatność miała nastąpić po potwierdzeniu spełnienia wszystkich warunków wynikających z umowy o dofinansowanie przedmiotowego projektu tj. dopiero w 2025 r. Ministerstwo wydatkowało całość środków uruchomionych po korekcie.

W związku z wnioskiem Departamentu Funduszy Europejskich w MKiŚ z dnia 5 września 2024 r. o uruchomienie rezerwy celowej w poz. 98 Minister Finansów decyzją z dnia 22 października 2024 r.¹²¹ uruchomił rezerwę w kwocie 61 982,0 tys. zł. Zapotrzebowanie na przedmiotowe środki wynikało ze zwiększenia wartości programu priorytetowego Mój Prąd na lata 2021- 2023 na podstawie podpisanego aneksu do umowy o dofinansowanie.

Środki w ramach programu Mój Prąd zostały wykorzystane w całości i przeznaczone na dofinansowanie prosumentów¹²², którzy ponieśli wydatki na swoje instalacje fotowoltaiczne.

Badaniu poddano także pięć wydatków z budżetu środków europejskich na łączną kwotę 392 379,3 tys. zł. Wszystkie te wydatki zostały wybrane na zasadzie celowego doboru próby, w ramach badania wydatków budżetu państwa część 47 - Energia. Wydatki te dotyczyły dwóch projektów realizowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, tj.: *Program Priorytetowy Mój Prąd na lata 2021 – 2023 – Fundusz Spójności* oraz *Poprawa efektywności energetycznej (w tym OZE) w budynkach oświatowych*. Skontrolowane wydatki zostały przeznaczone na zadania ujęte w odpowiadających im umowach o dofinansowanie. Były zgodne z kategoriami wydatków wynikającymi z postanowień umowy o dofinansowanie projektu i z zatwierdzonym budżetem projektu, faktycznie poniesione oraz zostały dokonane w okresie ich kwalifikowalności.

(akta kontroli str. 1030-1038)

¹¹⁶ Decyzja numer IP6.972.12.2024.IFZM.

¹¹⁷ Dalej: KSE.

¹¹⁸ Dalej: OZE.

¹¹⁹ Rezerwa uruchomiona 18 lipca 2024 r.

¹²⁰ Korekta rezerwy z dnia 6 grudnia 2024 r.

¹²¹ Decyzja nr IP6.972.23.2024.AYM.

¹²² Prosument energii odnawialnej to odbiorca końcowy wytwarzający energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii z założenia przeznaczoną do zaspokojenia własnych potrzeb.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2024 r. przez MKiŚ w zakresie wydatków, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Nieprawidłowości nie przekroczyły progu istotności. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nierzetelnego dokumentowania dwóch postępowań na udzielenie zamówienia publicznego bez wpływu na wybór wykonawcy zamówienia publicznego. Stwierdzono istotne opóźnienie w publikacji informacji o realizacji umowy w BIP. Jako niezgodne z zasadami przyporządkowania kosztów stwierdzono przyporządkowanie kosztów z realizacji badań lekarskich, które rozliczano według reguły procentowej pomimo że Ministerstwo dysponowało faktycznymi wielkościami kosztów poniesionych z tytułu obsługi pracowników przypisanych do danej części budżetowej. Ustalono, że nierzetelnie udokumentowano rozliczenie prac z wykonawcą robót remontowych.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 47 – Energia i sprawozdań jednostkowych Ministerstwa Klimatu i Środowiska:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 47 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i u dysponenta III stopnia rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli str. 881-1038, 1050-1062, 1092-1157, 1225-1260, 1272-1285, 1305-1307, 1316-1322)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe części 47 - Energia i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z prowadzoną ewidencją.

V. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy o NIK* przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań mających na celu poprawę rzetelności weryfikacji dokumentów służących do rozliczeń umów za prace remontowe w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.
2. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie dochowania terminów ustawowych publikacji danych w Biuletynie Zamówień Publicznych o realizacji zamówienia przez jego wykonawcę.
3. Przypisywanie kosztów do poszczególnych części budżetowych według struktury faktycznie poniesionych kosztów w tych sytuacjach gdzie jest to możliwe do ustalenia, zgodnie z zapisami złącznika do *Polityki rachunkowości MKiŚ*.
4. Prowadzenie spraw za pośrednictwem systemu EZD zawsze gdy nie ma przeciwwskazań do jego zastosowania.
5. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie szczególnej staranności w dokumentowaniu czynności wykonywanych w trakcie procesu udzielania zamówienia publicznego.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹²³ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

¹²³ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 14 kwietnia 2025 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Michał Jędrzejczyk
/podpisano elektronicznie/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:
p.o. Dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Jakub Niemczyk
/podpisano elektronicznie/